

— Менга қаранг, яхшиликча қизингизни менга беринг, бўлмас қизингизнинг суратини ҳаёсиз қизлардек интернетга чиқариб юбораман, — деди Анвар қатъий оҳангда. — Эл-юрт олдида шарманда бўласиз

Бу гапдан кейин Муниса кўрқиб хавотирга тушиб қолди...

Уқувсиз раҳбар ҳушомалгўй, жиноятга мойил шахсларни атрофига тўплаб олиб, ҳўжаликка тегишли мулкни талон-торож қилишни авжига чиқари. Оқибат шу бўлаки, умумий баҳоси 606 млн.

306 минг сўмик 2919 бош майда шохли моллар баъзан нақа пулга, баъзан натура шаклида сотилиб, йўқ қилиб юборилди.

Mustaqillik huquq demakdir

1997-yil 27-avgustdan chiqa boshlagan

www.huquq-gazeta.uz

2015-yil 5-fevral, №5 (942)

Бош прокуратурада

9 февраль — Алишер Навоий таваллуд топган кун

Сарҳисоб ва устувор вазифалар муҳокамаси

Жорий йилнинг 30 январь кунини Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳайъатининг кенгайтирилган мажлиси бўлиб ўтди.

Ҳамза ХАКИМОВ,
Бош прокуратура бошқарма прокурори

Унда Бош прокуратура ҳамда Бош прокуратура ҳузуридаги Солиқ, валютага оид жиноятларга ва жиний даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаменти ходимлари, шунингдек, вилоятлар прокурорлари ва уларга тенглаштирилган прокурорлар, уларнинг ўринбосарлари, департаментнинг худудий бошқармалари бошлиқлари иштирок этдилар.

Ҳайъат мажлисида прокуратура органларининг мамлакатда қонунийликни мустаҳкамлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини муҳофаза қилиш, жиноятчилик ҳамда ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш борасида 2014 йилдаги фаолиятни яқунлари муҳокама қилинди.

Қайд этилган даврда прокуратура органлари томонидан Ўзбекистон Республикаси қонунлари, Президент фармонлари ва қарорлари, Ҳукумат қарорлари ижроси устидан назоратни таъминлаш борасида муайян ишлар амалга оширилди.

Айниқса, "Соғлом бола йили" Давлат дастурининг масъул идоралар томонидан ижро этилиши устидан доимий назорат олиб борилиб, бунда асосий эътибор оналик ва болаликни муҳофаза қилиш ҳамда соғлом турмуш тарзини тарғиб қилишга қаратилди.

Шу билан бирга, йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Президентини Ислоҳ Қарорининг Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлиси ҳамда мамлакатимизни 2014 йилда ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ва 2015 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузаларидан келиб чиқадиган прокуратура органларининг вазифаларини амалга оширишга устувор аҳамият бериш лозимлиги алоҳида қайд этилди.

Хусусан, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувватлашга қаратилган қонун ҳужжатлари талабларининг аниқ ва сўзсиз ижросини таъминлашга алоҳида эътибор қаратилиб, бундай субъектларнинг ҳуқуқий ҳимоясини янада кучайтириш лозимлиги таъкидланди.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг молия-ҳўжалик фаолиятига ҳар қандай ноқонуний аралашувни иқтисодий ислохотларни чуқурлаштириш бўйича давлат дастурлари талабларига зид хатти-ҳаракат сифатида баҳолаш ҳамда қонунбузилишларга нисбатан қатъий чоралар кўриш, шунингдек, тадбиркорларга амалий ёрдам кўрсатиш, уларнинг муаммолари қонун доирасида ҳал этилиши борасидаги прокурорлик назоратини изчиллик билан давом эттириш ҳақида аниқ кўрсатмалар берилди.

Хусусий тадбиркорлик учун хомашё ресурсларини очиқ бержа ва ярмарка савдоларида сотиш жараёнини тартибга солувчи, шунингдек, акциядорлик жамиятининг барча, шу жумладан, миноритар аъзоларининг ҳуқуқларини ҳимоя қилишга қаратилган қонунчилик ижроси устидан назоратни кучайтириш зарурлиги кўрсатиб ўтилди.

Бундан ташқари, 2015 йил — "Кексаларни эъзозлаш йили" деб эълон қилинганлиги муносабати билан давлат идоралари ва нодавлат ташкилотлар томонидан бу борада тегишли чора-тадбирларнинг амалга оширилиши, ушбу масалаларга ажратилган маблағларнинг мақсадли сарфланиши юзасидан доимий назорат олиб борилиши борасида вазифалар юклатилди.

Шунингдек, ҳайъат мажлисида аҳолини ижтимоий ҳимоялаш, соғлиқни сақлаш, кам таъминланган оилаларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш, иш ҳақини ўз вақтида тўлаш юзасидан назоратни кучайтириш ҳамда бу борада мутасадди идоралар томонидан йўл қўйилаётган қонунбузилиши ҳолатларини бартараф этишининг зарур чораларини кўриш топширилди.

Вилоятлар прокурорлари ва уларга тенглаштирилган прокурорларга аҳолининг бандлигини таъминлашга қаратилган қонунлар, шу жумладан, Олий Мажлис палаталари томонидан тасдиқланган бандлик дастури ижроси жараёнида камчилик ва нуқсонларга йўл қўйган мансабдор шахсларни қонунчиликка мувофиқ жавобгарликка тортиш борасида кўрсатма берилди.

Қишлоқ жойларда уй-жой, муҳандислик, транспорт коммуникациялари тармоқлари ва инфратузилма объектларини қуриш ҳамда бу соҳани ривожлантиришга оид қонун ҳужжатлари ижроси устидан доимий назорат олиб бориш хусусида қатъий талаблар қўйилди.

Қишлоқ ҳўжалиги соҳасида қонунлар ижросини назорат қилиш, деҳқон ва фермерларнинг ҳуқуқларини ҳимоялаш, қишлоқ ҳўжалигидаги суистеъмолликларга барҳам бериш каби вазифаларни бажариш борасидаги фаолиятнинг самарадорлигини янада ошириш лозимлиги белгиланди.

Вояга етмаганларнинг ижтимоий ҳимояси, таълим-тарбияси, битирувчиларнинг иш билан таъминланиши, улар ўртасида жиноятчилик ва ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш масалаларига алоҳида эътибор қаратилиб, бу соҳада ўрнатилган назорат самарадорлигини янада ошириш зарурлиги қайд этилди.

Ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг жиноятчиликка қарши курашиш борасидаги фаолияти мувофиқлаштирилиб, улар ўртасида ўзаро ҳамкорлик таъминланиб келинганлиги, шунга қарамастан, республика бўйича баъзи жиноят турлари ошганлиги таъкидланди.

Шулар билан бирга, ҳайъат мажлисида прокурор назоратининг бошқа айрим йўналишларида ҳам камчиликларга йўл қўйилганлиги қаттиқ танқид остига олинди, уларни бартараф этиш чоралари белгиланди.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори Р.Қодиров томонидан вилоятлар прокурорлари ва уларга тенглаштирилган прокурорлар ҳамда тармоқ раҳбарлари қонунлар ижроси устидан таъсирчан назоратни таъминлашда масъулиятни кучайтириш, Бош прокуратура ҳузуридаги департамент ҳамда унинг худудий бошқармалари бошлиқларига фаолият самарадорлигини янада ошириш борасида қатор талаблар қўйилди.

Ҳайъат мажлиси яқунда кўрилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди ва ижросини таъминлаш учун жойларга юборилди.

Бу йил ўзбек халқига ўз тақдирини ўзи белгилаш, қадр-қимматини англаб, муносиб ҳаёт кечириш, демократик ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамиятини барпо этиш имкониятини яратиб берган истиқлолнинг йигирма тўрт йиллиги кенг нишонланди. Шу ўтган давр мобайнида халқимиз ўзи кўзлаган буюк мақсад — дунёдаги тараққий топган давлатлар қаторига кириш учун демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантиришга қаратилган улкан ишларни амалга ошириш билан бир қаторда қўнма тарихимиз, бой меросимиз, миллий давлатчилигимиз, муқаддас динимиз, урф-одат ва анъаналаримизнинг ҳам қайта тикланишига эришди.

Мутафаккир фаолияти ва ижодининг бош тамойили

Айниқса, аждодларимиз бўлмиш буюк зотлар, олим-у уламолар, фозил-у фузалолар, сиёсатчи ва саркардаларнинг беқиёс хизматлари катта гуруҳ ва ифтихор билан эътироф этилиб, уларга чуқур ҳурмат тўғриси халқимиз юрагининг туб-тубидан ўрин эгаллади.

Ана шундай буюк зотлардан бири — инсон қалбининг қувончу қайғусини, эзгулик ва ҳаёт мазмунини ўз асарларида теран ифода этган, жажон адабиёти тарихида мустаҳкам ўрин эгаллаган ва ўзбек халқи маънавий оламининг порлоқ қуёшига айланган улуг шоир, буюк мутафаккир ва адолатли давлат арбоби Низомиддин Мир Алишер Навоийдир.

Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, бугунги кунда барча туркий халқларнинг ифтихори бўлган бу улуг зотнинг биз авлодларга қолдириб кетган бебаҳо мероси билан бир қаторда адолатли давлат арбоби сифатидаги фаолиятини ҳам чуқур ўрганиш ўзлигимизни англаш ва жамиятимизга муносиб билим, тафаккур ҳамда юксак маданият соҳиблари бўлиб етишимизда муҳим аҳамият касб этиши шубҳасиз.

А.Навоий нафақат буюк шоир ва мутафаккир, балки давлат арбоби сифатида ўзининг ижтимоий-сиёсий фаолияти, ўлмас гоёлари ва ҳуқуқий қарашлари билан ҳам машҳурдир. Жумладан, унинг миллий давлатчилик ва давлатни бошқариш усуллари, инсон ва унинг жамиятдаги ўрни, адолатли жамият қуриш, ижтимоий бирдамлик, комил инсон, ахлоқ-одоб ва таълим-тарбия ҳақида келажак авлодларга қолдирган илғор умминсоний сиёсий-ҳуқуқий қарашлари ниҳоятда қимматлидир.

Фикримиз тасдиғи сифатида А.Навоийнинг Хусайн Бойқаро салтанатида бош вазир вазифасини бажарган пайтида ўзининг илғор сиёсий-ҳуқуқий қарашларини амалга оширганлигини ва энг муҳими, унинг сиёсий-ҳуқуқий қарашлари халқ манфаатлари, орзу-умидлари билан ҳамоҳанг бўлиб, мамлакатда содир бўлаётган қирғинларнинг олдини олиш, меҳнаткаш халқнинг ҳаётини яхшилаш, жамиятдаги илғор кучларни қўллаб-қувватлаш, мамлакатда адолатли тартиб ўрнатиш, ҳукмдорларни адолат ва инсофга чақириш, инсонни улуглаш ва қонунийликни қарор топтиришга қаратилганлигини мисол тариқасида келтириш мумкин.

/Давоми 3-бетда/

Мутафаккир фаолияти ва ижодининг бош тамойили

Давоми.
Бошланиши 1-бетда/

Навоий дунёқарашда адолат бутун мамлакатга тааллуқли бўлиб, одил подшоҳнинг фаолияти туфайли мамлакат бойи-ди, халқ тўқ ва фаровон турмуш кечиради. Навоий шундай деб ёзади: "У (подшоҳ) ҳамма кентларни осойишталигини таъминлайди ва обод қилади. Кўёш нурлари ва баҳор бутуллари каби ниҳолларни ер бағридан ўстириб чиқаради. Ўз фуқароларини мисли кўрилмаган даражада саҳийлик билан олтин ва марваридларга кўмиб ташлайди. Унинг муруввати ва саховати билан бечораю мискинлар жабр кўрмайдилар".

Навоий давлат арбоби сифатида давлат қурилиши ишларида фаол иштирок этиб, саройда тартиб-интизом, айника, қонунларга қатъий риоя этиш масалаларига доимий эътибор қаратади. Масалан, у "Маҳбуб ул-қулуб" асарид

ёзишча, қози дунёвий билимлардан хабардор, кўнгли дин илми билан тўла бўлиши керак. У иккиозламачилик иллатидан холи бўлиши, ҳукм чиқариш вақтида ошно ва бегонага тенг қарамоғи лозим. Қози қонуни йўлидан бир қадам ҳам тоймаслиги — тўғри йўлдан чиқмаслиги керак, дейди шоир.

А.Навоий давлат арбоби сифатида Амир Темури мурийлар қолдирган сиёсий-ҳуқуқий қарашларга катта ҳурмат билан қаради ва уларни ўз фаолиятида қўллади. Жумладан, у ўзининг "Хамса", "Маҳбуб ул-қулуб" ва бошқа асарларида адолат ва адолатсизлик ўртасидаги жиддий қурш сабаблари ва оқибатларини таҳлил этиб, бадий образларнинг ички олами, улар ўртасидаги тўқнашувлар орқали адолатни ҳимоя қилди.

Шу боис ҳам, унинг адолатли жамият қуриш ҳақидаги гоёлари асрлар оша ўз аҳамиятини йўқотмасдан, бугунги кунда ҳам қадрланиб келинмоқда. Бунга алоҳида эътибор қаратган мамлакатимиз Президенти Ислому Каримов ўзларининг қатор асарларида демократик ислохотларнинг асосий тамойилларидан бири бу жамиятда ижтимоий адолатни қарор топтиради эканлигини алоҳида таъкидлайдилар. Жумладан, давлатимизнинг асосий мақсади

фуқаролик жамиятини шакллантириш эканлигини таъкидлаган ҳолда, шундай деб кўрсатадилар: "Энг муҳим гап шуки, бошлаган барча ислохотларимизнинг пировард мақсади битта — адолатли жамият барпо этиш. "Адолат" сўзи минг йиллар давомида инсонга ҳамроҳ бўлиб келган. Асрлар давомида кишилар адолат учун курашган, мислсиз қурбонлар берган. Адолат ҳақида жуда чиройли гапирариш мумкин. Адолат ҳақида жуда узоқ гапирариш мумкин. Аммо, гап чиройли ва узоқ гапирариш эмас, балки ҳаётда адолатни ўрната олишда. Айника, раҳбар адолатли, элу юртга етакчилик қилишдек оғир масъулиятни бўйнига олган одамнинг адолати бугунги кунда бекиёс аҳамиятга эга. Авваллари ҳам кўп бор айтган бир фикримни яна такрорламоқчиман: халқ очликка, йўқчиликка, ҳамма нарсага чидаши мумкин, аммо адолатсизликка чидай олмайди. Одил ҳукмдор, адолатли раҳбар гоёси Форобийдан тортиб Алишер Навоийгача ва яна бошқа кўп-кўп мутафаккирларимизнинг улуг маънавий идеали бўлиб келган".

Навоий ўзининг сиёсий-ҳуқуқий қарашларига умрининг охиригача содиқ қолгани ҳолда, халқ турмушини яхшилаш учун бор кучини сарфлаб, ободончилик ишларига бош-қош бўлиб, ўз маблағлари ҳисобидан юзлаб работлар ва кўприклар, хонақоҳлар ва масжидлар, шифохонлар, мадрасалар ва ҳаммомлар

қурдирди, муҳтожларга хайр-эхсонлар улашди, олимлар, шоирлар ва мусавварларга ҳомийлик қилди. Жумладан, таътил тарихчи Хондамир, ҳаттот Султон Али, расом Бехзод кабилар бевосита Алишер Навоийнинг ҳомийлиги ва тарбиясида вояга етдилар. Навоий уларни илм-фан томон дадил боришга даъват этиб, мадад бериб турди ва мазмунли асарлар яратишга даъват қилди. Бундай улуг ва шарафли ишларда Алишер Навоий ҳамма вақт ўзи бошқаларга ўрнак бўлди. Абдураҳмон Жомий, Саид Хасан Ардашер ва Хондамир каби бир қатор шоирлар, олимлар, санъаткорлар, ҳаттотлар Хиротда яшаб, Алишер Навоий билан ҳамнафас бўлдилар. Алишер Навоий уларни ҳар томонлама ҳимоялаб, ўз қаноати остига олди, яъни бутун куч-ғайрати ва салоҳиятини мамлакатда тинчлик-осойишталик ва бирдамлик ўрнатилишига бағишлади.

Шуниси юксак эътиборга сазоворки, Навоий асарларида эркин меҳнат тасвири ҳам кенг ўрин эгаллайди. Меҳнат қилиш ҳар бир кишининг инсоний бурчи эканлиги, баловат ёшига етган ҳар бир инсон мансаби ва келиб чиқишдан қатъи назар меҳнат қилмоғи зарурлиги тўғрисидаги қарашлар "Фарҳод ва Ширин" достонидаги Фарҳод образи орқали ифодаланиб, меҳнатнинг ҳамма учун тенглиги гоёси илгари сурилади, яъни шахзода, асладалардан келиб чиққан Фарҳод тинмай

Холмурод ИСАНОВ,
Ўзбекистон Республикаси
халқ таълими аълочиси,
юридик фанлар номзоди

меҳнат қилади, илм, ҳунар ўрганади ва ўз ҳунарларини инсонларга бағишлайди. Фарҳод халқпарвар, адолатпарвар, юксак билан ва эътиқодга эга бўлган олижаноб инсон сифатида Навоий тасаввурдаги қомил инсон образидир. Унинг ёшлигидан илмга ҳаваси катта эканлигини, у Суқротдан дунё сирларини ўрганини, илму ҳунарнинг аксариятини эгаллаб олганлигини, халққа, инсонларга меҳри катта эканлигини инобатга олганда, у барча даврлар, барча замонлар, барча халқлар учун, айника, бугунги шижоатли ва серғайрат ёшларимиз учун ҳам юксак намуна, чинакам қомил инсон образи бўлиб қолаверади.

Хулоса қилиб айтганда, адолат гоёси Навоий фаолияти ва ижодининг асосий тамойили бўлиб келган. Шу боис ҳам, айна шу кунларда таваллудининг 574 йиллиги кенг нишонланаётган Алишер Навоий мамлакатда тинчлик-осойишталик, адолат, ижтимоий ҳимоя, таълим-тарбия, илму маърифат ишларини амалга оширган ва сиёсат оламида эса миллий давлатчиликни барпо этиш, уни марказлаштиришга катта ҳисса қўшган, инсон ҳақ-хуқуқларини ҳимоя қилишга хизмат қилган давлат арбобидир.

Буюк шоир ва давлат арбоби

Жорий йилнинг 9 февраль куни буюк бобоқалонларимиздан бири бўлган Алишер Навоий бобомизнинг таваллудига 574 йил тўлади.

Биз улуг шоир ҳақида сўз юри-тадиган бўлсак, ҳамisha у кишининг халқимиз маънавий дунёсининг шаклланишига қўшган улкан ва бекиёс ҳиссаси, муборак сиймоси, ўчмас даҳоси ҳамда макон ва замон танламас машурулиги хусусида фахрлилик гапиримиз.

Алишер Навоий ўз даврида барча замонларда бетакрор ҳамда ўчмас тавсиф ва юксак эътирофга сазовор бўлган назмий ва насрий асарлар яратган. Шоирнинг ижодида инсоний муҳаббат илоҳий ишқ билан уйғун ҳолда улугланган ва тараннум этилган.

Навоий ҳақиқий ҳаётда ҳам халқ маънавиятини улуғлаб, инсонларнинг бахт-саодатга эришиши, жамиятда доимо адолат, тинчлик, фаровонлик ва тотувлик барқорор бўлиши учун курашиш яшаган. Унинг ҳаётий қарашлари ижод маҳсулида ўз аксини топган. Навоий шеърлятидаги зоҳирий ва ботиний маънолар узвий ҳолда ўрганилгандагина уларда ифодаланган нақадар чуқур ҳаётий ҳақиқатни тўла ҳолатда тушунишингиз ва идрок этишингиз мумкин.

Биргина "Тилга эътиборсиз — элга эътиборсиз", деган пурмаёно сўзлариданоқ ёки "Одавий эрсанг демагил одавий, Ониким йўқ халқ гаமிдиган гами" мисраларидан ҳам халқ ҳаёти ва маънавияти, тафаккури ва маданияти унинг ҳаёти ва ижодида энг юқори ўринга эга бўлганлигини аниқлаш мумкин.

Президентимиз таъбири билан айтганда: "Алишер Навоий халқимизнинг онги ва тафаккури, бадий маданияти тарихида бутун бир даврни ташкил этадиган буюк шахс, миллий адабиётимизнинг тенгсиз намоёнчаси, миллатимизнинг гурури, шаъну шарафини дунёга тараннум қилган ўлмас сўз санъаткоридир. Таъбир жоиз бўлса, оламда туркий ва форсий тилда сўзловчи бирон-бир инсон йўқки, у Навоийни билмасам, Навоийни севмасам, Навоийга садоқат ва эътиқод билан қарамасам..."

Инсон қалбининг қувончу қайғусини, эзгулик ва ҳаёт мазмунини Навоийдек теран ифода этган шоир жaxon адабиёт тарихида камдан-кам топилади. Она тилига муҳаббат, унинг бекиёс бойлиги ва буюклигини англаш туйғуси ҳам бизнинг онгу шууримиз, юрагимизга аввало Навоий асарлари билан кириб келади. Биз бу бебаҳо меросдан халқимизни, айника, ёшларимизни қанчалик кўп баҳраманд этсак, миллий маънавиятимизни юксалтиришда, жамиятимизда энг инсоний фазилатларни камол топтирашда шунчалик қудратли маърифий қуролга эга бўлаемиз".

Таъкидлаш жоизки, Алишер Навоийнинг асарлари мустақиллик даврида эси маънода ўрганила бошланди, яъни унинг асарлари қайта нашр этилди ва ўқувчилар қўлига тўлиқ ҳолда етиб бориши таъминланди.

Адабиётшунос олимлар ҳамда унинг ҳаёти ва ижодини ўрганиб, таҳлил қилган қатор ҳуқуқшунослар шоир ўз давридаги илму фаннинг, шеърлятининг барча соҳасидан хабардор мутафаккир бўлгани билан бир қатор

да бошқа соҳалар каби сиёсий, ҳуқуқий қарашларини ҳам асарларида эътибор билан қилиб берганлигини қайд этидилар.

Хусусан, Навоий ақида, тафсир, ҳадис ва фикҳ илмларини дин илмида муҳажасам ҳолда талқин қилган. Шоир нафақат шахсининг, балки бутун жамиятнинг эътиқоди соғлом ва пок бўлишига эришиш учун интилган. У тоза эътиқодли, соф фикрли ва беғараз қарашларга эга бўлган кишиларни жамиятдаги барқорор тинчлик, тотувлик ва диний қардошлиқнинг мустаҳкам бўлишига, аксинча, бузуқ эътиқодли кишиларни эса жамиятда юзага келадиган ҳар қандай фитна, жанжал, уруш ва бошқа мижозларга сабаб қилиб кўрсатган.

Шоирнинг ҳуқуқий қарашларида мусулмон ҳуқуқи ва унинг асосий ҳуқуқий манбалари бўлмиш Қуръон ва ҳадислар алоҳида ўрин тутган. Манбаларда келтирилишича, Алишер Навоий "Мажолис ун-нафос" асариде Самарқандда ўз замонасининг танили ҳуқуқшунос олимларидан бири Хожа Фазлуллоҳ Абулайс Самарқандий мадрасасида фикҳ илмидан таълим олганини ёзиб қолдирган.

Демак, шоир давлат ҳокимияти ва бошқаруви ҳамда фикҳ (ҳуқуқ)дан кўп йиллик тажриба ҳамда назарий ва амалий билимга эга бўлиб, унинг бу борадаги қарашлари давлат, қонунлар тўғрисидаги асарларида ўз ифодасини топган.

Навоийнинг ҳуқуқий қарашлари ва фикрларининг ҳаётлиги ҳамда ҳаққонийлигининг сабаби ҳам бир томондан, унинг фикҳ илмини кенг ва чуқур билгани бўлса, иккинчи томондан,

Ботирбек СОБИРОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Ҳарбий прокурори ёрдამчиси

дўсти Хусайн Бойқаро Хўросон тахтига ўтирганидан кейин (1469 йил) муҳдор, вазир ва Астробод ҳокими каби давлат лавозимларида ишлаб, ҳуқуқ ижодкори ва ижроси сифатида бевосита ўттиз йилдан ортиқ давлат ишларида фаолият юритганлигидадир.

Бундан ташқари, тарихдан маълумки, султон Хусайн Бойқаро Алишер Навоийга "муқарраби ҳазрати султоний", яъни "султон ҳазратларининг энг яқин кишиси" деган юқори мартабали унвон беради, унга кўра Навоий давлатнинг барча соҳалари билан танишиш ва барча давлат ишларига ара-лашиш ваколатига эга бўлган.

Шоирнинг ҳуқуқий қарашлари ёритилган асосий асари "Вақфия" ҳисобланади. Айнан ҳаётий ижтимоий муносабатлар билан узвий равишда шахсга, мулкка қарши қаратилган жиноятлар адабий жиҳатдан талқин қилинган Навоийнинг мазкур асари фақат тарихий ҳужжат сифатидаги асар бўлибгина қолмай, мемуар аҳамиятга эга сюжетлар, бадий лавҳалар ва шеърлар жамланган асари ҳамдир.

Хулоса ўрнида айтганда, Алишер Навоийнинг тинчлик ва тенгликка, адолат ва одилликка, ҳалоллик ва фидойилликка ундовчи ҳаётий қарашлари ифодаланган ижодини ўрганиш сари унинг янги қирралари ва сифатлари ортинг бораверади. Унинг назмий ва насрий асарлари моҳиятини ёшларимиз онги ва шуурига сингдириб бориш эса доимий аҳамиятга молик вазифамиздир.

Қинғир ишнинг йўли қисқа

Юртимизнинг ижтимоий-иқтисодий ривожига кўп жиҳатдан қишлоқ хўжалиги соҳасида эришаётган ютуқларимиз салмоғига боғлиқ эканлиги барча-мига маълум. Шу боис истиқлол йилларида мамлакатимизда қишлоқ хўжалигидаги ислохотларни янада жадаллаштириш ва бу соҳани ҳар томонлама тараққий этиши учун барча ташкилий, ҳуқуқий ва молиявий шарт-шароитлар яратиб берилмоқда.

Айни пайтда қишлоқ хўжалиги соҳасида меҳнаткашларнинг меҳнатдан манфаатдорлиги, ерга, мулкка, ўзлари ишлаб чиқараётган маҳсулотларга эгаллик ҳисси тобора кучайиб бормоқда. Ўтган даврда фермерликни янада ривожлантириш, аграр соҳанинг иқтисодий ва молиявий мустақиллигини таъминлаш, ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш мақсадида қатор қонун ҳамда бошқа метёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилинди.

Навоий вилоят прокуратураси органлари томонидан Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2004 йил 11 мартдаги "Қишлоқ хўжалигида ислохотларни амалга оширишга қaratилган қонунлар ижросини таъминлашга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармони ижроси юзасидан тегишли назорат

тадбирлари олиб борилди.

Ана шундай тадбирлар натижасида ўтган йили қишлоқ хўжалиги соҳасидаги қонунлар ижроси юзасидан 56 та текшириш ва назорат тадбирлари ўтказилиб, 374 та прокурор назорати ҳужжатлари қўлланилди, жиддий қонунбузилиши ҳолатлари буйича 17 та жиноят иши кўзгатилади. Хусусан, Кармана туманида яшовчи фуқаро И.Ташевнинг аризаси юзасидан ўтказилган текширишда 2014 йилнинг май ойида фуқаро М.Ҳамроев томонидан қариндошлари С.Сулаймонов ва Г.Муҳаммадоваларнинг имзоларини сохталаштириб, уларнинг номидан деҳқон хўжалиги учун ер ажратиш тўғрисида туман ҳокими номига сохта ариза тайёрлаб, кўриб чиқиш учун ҳокимлик ҳузуринида ер ажратиш комиссиясига тақдим қилинганлиги аниқланди.

Ўз навбатида, туман ҳокимлиги ҳузуринидаги ер ажратиш комиссияси аъзолари ўз мансаб ваколатларини суиистеъмол қилиб, деҳқон хўжалиги учун ер ажратиш тўғрисида туман ҳокими номига ёзилган сохта аризага тегишли тартибда ҳулоса бериб, деҳқон хўжалиги юритиш учун ер ажратиш тўғрисида қарорлар қабул қилинишига эришди. Мазкур ҳолат буйича Кармана туман прокуратураси томонидан тегишли чоралар кўрилди.

Шунингдек, қишлоқ хўжалиги соҳасидаги таъминотчи ва хизмат кўрсатувчи ташкилотларда тўлов интизомига риоя этилиши юзасидан тузилган шартномаларнинг бажарилиши ўрганилганда, хўжалик юритиш субъектлар томонидан тегишли қонун талаблари бузилганлиги аниқланди.

Мисол учун, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етишти-

риш учун Қонимех туман "Агротехсервис МТП" МЧЖ томонидан хизмат кўрсатилганлиги ва Қизилтепа туман "Қишлоқхўжаликкимё" ХАЖ томонидан хўжалик юритувчи субъектларга минерал ўғит етказиб берилган бўлса-да, шу кунга қадар жами 71 млн. 418 минг сўм миқдордаги қарз тўлаб берилмаганлиги аниқланди. Вилоят прокуратураси томонидан қайд этилган қарздорликни ундириш хусусида вилоят хўжалик судига 14 та давво аризаси киритилди.

Ўтган йилда вилоят прокуратураси органлари томонидан ёш фермерларни қўллаб-қувватлаш борасида бир қатор самарали ишлар амалга оширилди. Жумладан, Томди туманида чорвачиликка ихтисослашган "Томди маъшали" фермер хўжалиги ташкил этилиб, яйлов ери ажратиб берилиши таъминланди.

Шу каби, фуқаро А.Жўраевга Хатирчи туманининг Ибн Сино массивидан жами 71 гектар ер майдони ажратилиб, чорвачилик ва боғдорчиликка ихтисослашган "Каттастой келажиги" фермер хўжалиги ташкил этилди ва давлат рўйхатидан ўтказилди.

Пахта хомашёси харид қилиш бўйича контрактация шартномаларининг бажарилиши ўрганилганда, "Хатирчи пахта тозалаш" АЖ томонидан қонун талаблари бузилганлиги аниқланди.

Контрактация шартномасида хўжаликка етказиб берил-

Зафар ИРГАШЕВ,
Навоий вилоят прокуратураси бўлим бошлиғи

ган маҳсулотнинг 10 фоизлик қиймати 2014 йилнинг 1 августидан кечиктирмасдан тўлаб берилиши белгиланган бўлса-да, шартноманинг талаби бузилган. 14 та фермер хўжалиқларининг 262 млн. сўмлик ҳақини ундириш ҳақида вилоят хўжалик судига давво аризалари киритилди.

Бундан ташқари, "Навоий-давсувмаҳсуспудрат" ДУК ва Навоий вилоят курилайётган қорхоналар бирлашган дирекцияси мансабдор шахслари олдиндан тил бириктириб, амалда бажарилмаган ишларнинг бирламчи ҳужжатларига қўшиб ёзиб, жуда кўп миқдордаги маблағни ўзлаштириш йўли билан талон-торож қилганликлари аниқланди.

Мазкур ҳолат юзасидан вилоят прокуратураси томонидан "Навоий-давсувмаҳсуспудрат" ДУК ва бирлашган дирекция мансабдор шахсларига нисбатан жиноят иши кўзгатилиб, судга кўриб чиқиш учун юборилди.

Ҳулоса қилиб айтганда, соҳада амалга оширилаётган ислохотларга тўсқинлик қилиш, сунъий ғов бўлиш ҳеч қачон кечирилмайди. Қонунга қўра бундайлар доимо жазага тортиладилар. Шундай экан, қонун доирасида иш юритиш, унинг бузилишига йўл қўйилмаслиги лозим.

Қонунга мувофиқлаштирилди

Туман прокуратурасига келаятган муурожаатлар диққат билан ўрганиб чиқилмоқда. Асосан давво ёки эътирозлар тасдиқланган ҳолатларда қонунбузилишларни бартараф этиш чоралари кўрилмақда. Бунга "Салим" фермер хўжалиги раҳбари М.Ориповнинг аризасини мисол қилиб келтириш мумкин.

Қува туман ҳокимининг қарори билан фермер хўжалиги тасарруфидан бўлган 76,93 гектар ер майдони туман захирасига қайтарилди, ижара шартномаси бекор қилинган. Айни чоғда ҳокимнинг қарорига асосан "Исақжон Абдуманнон" фермер хўжалигига туман захирасида бўлган "Ифтихор" ҚФЙ ҳудудидаги жами 97,74 гектар қўшимча ер майдони пахтачилик, галлалчилик йўналишида фойдаланиш учун ажратиб берилган. Ушбу қарорнинг 46-контурдаги ер майдонига оид қисми қонун талабларига зид бўлиб чиқди.

"Салим" фермер хўжалиги ихтиёридаги 46-контурда жойлашган 3,59 гектар ер майдони туман ҳокимининг ижарага берилган ер майдонларини туман захирасига қайтариш тўғрисидаги қарорига киритилмаган ва белгиланган тартибда туман захирасига олинмагани ҳолда "Исақжон Абдуманнон" фермер хўжалигига ажратиб берилган. Ҳокимнинг ушбу фермер хўжалигига қўшимча ер майдони

ни ажратиш ҳақидаги қарорининг 46-контурга оид бўлган қисмини бекор қилиш ҳақида протест келтирилди.

Шунингдек, "Жалилов Маҳмуджон" фермер хўжалиги раҳбари А.Жалиловнинг ер майдонлари туман захирасига олинишида қонунбузилишига йўл қўйилганидан норози бўлиб ёзган муурожаатида баён этилган ҳолатлар ҳам тасдиқланди. Маълум бўлишича, 2013 йил 19 октябрда фермер хўжалиги тасарруфидан бўлган 13,25 гектар экин майдонини туман захирасига қайтариш, 7,20 гектар майдонни хўжалик ихтиёрида қолдириш, узоқ муддатли ижара шартномасини қайта расмийлаштириш ҳақида туман ҳокимининг қарори қабул қилинган. Ҳолбуки, фермер хўжалиги раҳбарининг туман ҳокими номига ёзган аризасида 4 та контурдаги ер майдонларини туман захирасига олиш, қолган ер майдонларини боғдорчилик йўналишида фойдаланиш учун қолдириш сўралган. Ҳоким қарори билан эса 1 гектар ортқика ер майдони туман захирасига олин-

ган. "Фермер хўжалиги тўғрисида"ги Қонун талабларига зид равишда қабул қилинган ҳоким қарорига нисбатан протест келтирилиб, унинг қонунга мувофиқлаштирилиши таъминланди.

Бундан ташқари, туман ҳокимининг 2014 йил 18 март кунги қарори билан "Жалилов Маҳмуджон" фермер хўжалигига тегишли 8 гектар ер майдонининг 2,19 гектари белгиланган тартибда захирга олинмасдан туриб, "Маликаҳон" фермер хўжалигига бириктириб берилган. Боз устига, юқоридаги қарорга биноан "Жалилов Маҳмуджон" ва "Маликаҳон" фермер хўжалиқлари билан туман ҳокимлиги ўртасида текшириш кўнига қадар қайтадан ижара шартномаси тузилмаган. Оқибатда "Маликаҳон" фермер хўжалигига бириктириб қўйилган ер майдони учун ҳам "Жалилов Маҳмуджон" фермер хўжалиги томонидан солиқлар тўлаб келинган. Ушбу қонунбузилиши ҳолатларига нисбатан тегишли прокурор назорати ҳужжатлари қўлланилди.

Шухрат МИРЗАЛИЕВ,
Қува туман прокурори ёрдამчиси

Анжуман

Пойтахтимизда Ўзбекистон автомобиль ва дарё транспорт агентлигининг 2014 йилги фаолияти якунлари ва истиқболдаги режаларга бағишланган матбуот анжумани бўлиб ўтди.

Хизмат сифатини ошириш йўлида

Унда истиқлол йилларида Президентимиз Ислам Қаримов раҳнамолигида транспорт соҳасида амалга оширилаётган изчил ислохотлар самарасида тармоқ жадал ривожланаётгани, автотранспорт хизматлари соҳасида бозор муносабатлари ва соғлом рақобат муҳитини шакллантириш учун зарур шароитлар яратилаётгани таъкидланди. Матбуот анжуманида маълум қилинишича, айни вақтда йўловчи ташиш бўйича йўналишлар сони 4344 тага етган. Ўзбекистон автомобиль ва дарё транспорт агентлиги ушбу йўналишларни янада такомиллаштириш мақсадида маҳаллий ҳокимият органлари билан ҳамкорликда йўналишларнинг бандлиги ва аҳолининг йўловчи ташиш транспортдан фойдаланиш бўйича эҳтиёжини мунтазам ўрганиб бормоқда. Аҳолига транспорт хизмати кўрсатаётган қорхоналарга транспорт воситаларини янгилашда амалий ёрдам берилмоқда.

Агентликнинг маълумотларига кўра, жорий йилнинг 1 январь ҳолатига кўра, соҳада 2806 юридик шахс фаолият кўрсатмоқда. 2014 йилда агентлик ва унинг ҳудудий бўлиmlари томонидан хўжалик юритиш субъектларига 2817 лицензия ва 170 мингга яқин лицензия картотакси берилди.

Йўл ҳаракати хавфсизлиги хизмати ва давлат солиқ органлари билан ҳамкорликда 4364 мартаба рейд ўтказилиб, автотранспорт воситалари ағдалари томонидан лицензиялаштириш соҳасида йўл қўйилган 67018 қонунбузарлик ҳолати аниқланди. Лицензиясиз фаолият юритган шахслардан 10 миллиард 207 миллион сўм миқдорда жарима ундирилди.

Ўз мухбиримиз

Ҳар бир мурожаатга масъулият билан ёндашиш керак

"Ҳар бир шахс бевосита ўзи ва бошқалар билан биргаликда ваколатли давлат органларига, муассасаларига ёки халқ вакилларига ариза, тақлиф ва шикоятлар билан мурожаат қилиш ҳуқуқига эга. Аризалар, тақлифлар ва шикоятлар қонунда белгиланган тартибда ва муддатларда қўриб чиқиши шарт".

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 35-моддаси

Мурожаат этиш ҳуқуқи ҳар бир шахснинг конституциявий ҳуқуқи бўлиб, мамлакатимизда фуқароларнинг бундай ҳуқуқлари тўла рўёбга чиқишини таъминлашга қаратилган тегишли қонунлар янада такомиллаштирилиб борилмоқда. 2014 йил 4 декабрда матбуотда эълон қилинган "Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни ҳам шулар жумласидандир.

Таъкидлаш жоизки, прокуратура органлари томонидан мазкур қонун ҳамда Бош прокурорнинг соҳага оид буйруғи талабларидан келиб чиқиб, мурожаатларни ўз вақтида, ҳар томонлама ва ҳолисона ҳал қилиш, бунда асосан жисмоний ва юридик шахсларнинг бузилган ҳуқуқларини тиклаш ва уларнинг қонуний манфаатларини ҳимоя қилишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Хусусан, 2014 йил давомида ҳам бу йўналишда самарали ишлар амалга оширилди. Прокуратура органларига келиб тушган мурожаатларнинг 80 мингдан ортиғи ҳал этилиб, уларнинг 15 мингдан ортиғи қаноатлантирилди, 19 мингдан зиёд шахснинг бузилган ҳуқуқлари прокурорлар томонидан тикланди.

Прокуратура органлари томонидан мурожаатларни текшириш натижаларига кўра, ноқонуний қарорларни бекор қилиш ҳақида 949 та протест, қонунбузилиши, унинг келиб чиқиш сабаблари ва бунга имконияти яратиб берилган шарт-шароитларни

баргараф этиш тўғрисида 941 та тақдимнома киритилди. 220 нафар шахсга нисбатан оғохлантирув эълон қилинди, 1 474 нафар шахс интизомий, 1 632 нафари маъмурий ҳамда 549 нафари моддий жавобгарликка тортилди. Судларга 14 млрд. 506 млн. сўмлик 4 506 та ариза киритилди. Аниқланган жиддий қонунбузилиши ҳолатлари юзасидан 940 та жиноят иши қўзғатилди.

Жисмоний ва юридик шахсларнинг вакиллари қабулига ҳам жиддий эътибор қаратилиб, бу борада ҳар бир ҳодимнинг масъулиятини ошириш чоралари кўрилмоқда, жисмоний ва юридик шахсларнинг вакиллари ҳар кун, улар учун қулай вақтда қабул қилинмоқда. Чунончи, бу даврда прокуратура органлари томонидан жами 121 мингдан ортиқ жисмоний ва юридик шахсларнинг вакиллари, шундан 33 мингдан ортиғи яшаш, иш ва ўқиш жойларида қабул қилинган.

Таҳлилларнинг кўрсатишича, ўтган даврда ижтимоий ҳимоя масалалари, меҳнат, уй-жой, шунингдек, прокуратура ва ИИБ органларидаги жиноят ишлари ва материаллари бўйича, суд қарорларини ижро этишда ва қамоққа олинадиганларни сақлашда қонунларга риоя этилиши ҳамда алимент ундириш тўғрисидаги мурожаатлар сони ошган. Ўз навбатида, прокурорлар томонидан соҳада йўл қўйилаётган қонунбузилиши ҳолатларига нисбатан қатъий чоралар қўриб берилмоқда. Хусусан, Бағдод туманидаги "Ултарма" маҳалла фуқаролар йиғини раиси

Р.Ҳайдаров ва котиба Х.Машрапова 16 нафар фуқаронинг мурожаатини рўйхатга олмади, аризаларни узрли сабабларсиз қўриб чиқмасдан, ўз ҳолига ташлаб қўйиб, фуқароларнинг қонуний ҳуқуқларини поймол қилганликлар учун ЖКнинг тегишли моддалари билан айбланиб, амнистия актига асосан жазодан озод қилинган.

Бу даврда тadbirkorларнинг бузилган ҳуқуқларини тиклаш ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш борасида ҳам бир қатор ишлар амалга оширилди.

Прокуратура органлари томонидан тadbirkorларнинг ҳуқуқлари бузилиши юзасидан ҳал қилинган мурожаатлардан 757 таси қаноатлантирилди. Жумладан, Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси Самарқанд вилоят ҳудудий бошқармасининг Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилишни таъминлаш ва реклама фаолиятини тартибга солиш бўлими бош мутахассиси А.Ражабов "Шерзод-С" МЧЖнинг қонуний тadbirkorлик фаолиятига тўсқинлик қилиб, МЧЖга қарашли автомобилларга ёқилғи қўйиш шохобчаси ҳисоботи ва бошқа ҳужжатларни асоссиз равишда талаб қилганлиги аниқланиб, унга нисбатан маъмурий жавобгарлик тўғрисида иш қўзғатилиб, суд томонидан жарима жазоси тайинланган.

Ёки фуқаро Т.Ирисбоевнинг Ангрэн шаҳар ДСИ бошлиғи ўринбосари Ш.Ҳамзаев ва бошқалар шаҳар ҳудудида жойлашган буюм бозорига улғурчи савдо фаолиятини амалга ошириши учун унинг тadbirkorлик фаолияти раҳнамолик қилиш эвазига 1 500 АҚШ долларини пора тариқасида талаб қилганлиги ҳақидаги мурожаати

юзасидан ўтказилган тезкор тadbirkor Ангрэн шаҳар ДСИ бошлиғи А.Ташанов, бошлиқ ўринбосари Ш.Ҳамзаев ҳамда солиқ инспектори А.Рисбековлар 1 500 АҚШ долларини пора тариқасида олаётганда ушланганлар. Мазкур ҳолат юзасидан ЖКнинг тегишли моддаси билан жиноят иши қўзғатилиб, уларга нисбатан суд томонидан озодликдан маҳрум қилиш жазоси тайинланган.

Таҳлилларга кўра, мурожаатлар сонининг ошишига айрим ҳолатларда соҳага масъул бўлган мансабдор шахсларнинг ҳаракатсизлиги ҳам сабаб бўлмоқда. Хусусан, Тайлоқ туманида Г.Турсунованинг қарздор К.Раҳимовдан 7 млн. 797 минг сўмлик, Данғарада С.Мардонваннинг қарздор Б.Мардоновдан 3 млн. 772 минг сўмлик, Хатирчида Г.Ҳасанованинг қарздор Ш.Қурбоновдан 1 млн. 710 минг сўмлик алимент пулларини ололмаётганлигига ижро ишини юритишга масъул бўлган суд ижрочилари томонидан ўз вақтида муносабат билдирилмаган. Мазкур ҳолат юзасидан қарздорларга нисбатан жиноят иши қўзғатилган ҳамда ўз вазифасига масъулиятсизлик билан қараган суд ижрочиларига нисбатан интизомий чоралар қўлланилган.

Прокуратура органларига фуқаролар томонидан тухмат, ҳақорат ҳамда сохта уйдирмадан иборат бўлган ариза ва шикоятлар билан ҳам мурожаат қилиш ҳолатлари ҳам мавжуд бўлиб, бундай мурожаатлар юзасидан муаллифларнинг ўзларига нисбатан қонунда белгиланган чоралар қўлланилмоқда. Хусусан, фуқаро Ш.Шаҳобиддиновнинг Р.Қўлдошевнинг ноқонуний ҳаракатларидан норози бўлиб ёзган мурожаати Поп туман прокуратураси томонидан текширилганда, ундаги

Миршод БОБОЕВ,
Бош прокуратура бўлим прокурори

важлар ўз тасдиғини топмасдан, тухмат қилинганлиги аниқланган. Мурожаат муаллифига нисбатан Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 40-моддаси билан жазо тайинланди.

Маъмурий жавобгарликка тортилиб, бундан тегишли хулоса чиқармаган ёки оғир ва ўта оғир жиноятларни содир этганликда айбал тухмат қилган, шикоят қилишни ўзига касб қилиб олган шахсларга нисбатан эса жиноят ишлари қўзғатилган. Масалан, фуқаро А.Рўзиевнинг Деҳқонобод туманидаги "Гуроти" МФЙ собиқ раиси Х.Равашов ва котиби Ш.Олимовлар томонидан ноқонуний нафақалар тайинланганлиги ҳақидаги аризадаги важлар ўз тасдиғини топмаганлиги сабабли муаллиф Ўзбекистон Республикаси МЖТКнинг 40-моддаси билан маъмурий жавобгарликка тортилган. Лекин у бундан ўзига тегишли хулоса чиқармасдан, яна тухматдан иборат ариза ёзганлиги сабабли унинг жиноий жавобгарлик масаласи ҳал қилинди.

Ўз навбатида, жисмоний ва юридик шахсларнинг прокуратура органлари томонидан мурожаатларини текшириш натижаларидан қониқсиз ҳосил қилганликлари, текширишда жонбозлик кўрсатган, қонунбузилиши ҳолатларига мурасасизлик билан чек қўйиб, айбдор шахсга нисбатан қонунда белгиланган чоралар кўрган ҳодимларга миннатдорчилик билдириб ёзган хатлари мунтазам равишда Бош прокуратурага келиб тушмоқда. Албатта, бундай эътироф хизмат бурчимизга янада масъулият билан ёндашиб, фаолроқ бўлишга ундайди.

Танлов

Инсон ҳуқуқлари — журналист нигоҳида

Тошкентда "Инсон манфаати, ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлашда журналист масъулияти" мавзусида анжуман ҳамда "Инсон ҳуқуқлари — журналист нигоҳида" республика танлови ғолибларини тақдирлаш маросими бўлиб ўтди.

Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази, Ўзбекистон мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди, Ўзбекистон Журналистлар ижодий уюшмаси ҳамкорлигида ташкил этилган тadbirkor тегишли давлат ва жамоат ташкилотлари вакиллари, ҳуқуқшунос олимлар, мутахассислар ва журналистлар иштирок этиди.

Тadbirkorда сўзга чиққанлар Юртбошимиз раҳнамолигида демократик давлат барпо этиш йўлида амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотлар инсон ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш ва жамият тараққиётини юксалтиришнинг муҳим омили бўлаётганини таъкидлашди.

— Инсон ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш соҳасида ҳаётга изчил татиб этилаётган ислохотлар мазмун-мо-

ҳиятини халқимиз, айниқса, ёшларга етказиш оммавий ахборот воситалари ходимлари зиммасига алоҳида масъулият юклайди, — дейди Ўзбекистонда хизмат кўрсатган юрист Узок Бозоров. — Бу борада соҳа мутахассисларидан юқори билим ва малака, касб маҳорати, мамлакатимиз суд-ҳуқуқ тизимида амалга оширилаётган ислохотлар аҳамиятини чуқур англаш талаб этилади.

Мамлакатимиздаги оммавий ахборот воситаларида бу йўналишда кўп қабатли материаллар чоп этилмоқда, телекурслар ва эшиттиришлар эфирга узатиламоқда. Ҳуқуқий тарғиботга ихтисослашган даврий нашрлар ҳам кўпайиб бормоқда. Маълумотларга кўра, бугунги кунда ушбу йўналишда юздан ортиқ босма нашр мавжуд. Албатта, бу нашрлар аҳолининг ҳуқуқий маданиятини янада юксалтиришда, кенг омма орасида ҳуқуқий таълим-тарбия усулларини такомиллаштиришда, аввало, ёшларда Ватанга муҳаббат, садоқат,

инсонпарварлик фазилатларини тарбиялашда, фуқароларнинг жамият ва давлат ўртасидаги ўзаро муносабатларда ижтимоий фаоллигини оширишда ҳамда қонунга итоаткорлик, қонунбузилишларга мурасасизлик ва унга қарши курашда фаоллик руҳини тарбиялашда самарали хизмат қилмоқда.

Бу йўналишда фаолият юритаятган журналистларнинг малака ва маҳоратини ошириш, соҳада амалга оширилаётган ислохотлар билан яқиндан таништириш мақсадида анжуманлар, семинарлар, давра суҳбатлари мунтазам ўтказилмоқда. "Инсон ҳуқуқлари — журналист нигоҳида" республика танлови ҳам ана шундай лойиҳалардан биридир.

— Олий Мажлис ҳузуридаги Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фондидининг молиявий кўмағида ташкил этилган танловга мамлакатимиздаги оммавий ахборот воситаларида фаолият юритаятган журналистлардан мингга яқин ижодий иш келиб тушди, — дейди Журналистлар ижодий уюшмаси раиси И.Ҳалимбеков. — Уларда

Инсон ҳуқуқлари бўйича умумжаҳон декларацияси, мамлакатимизда инсон ҳуқуқларини таъминлашга қаратилган қонун ҳужжатларининг ижроси, ёшларнинг демократик давлат, фуқаролик жамияти барпо этиш жараёнида фаол иштирокини таъминлаш учун зарур ижтимоий-иқтисодий, сиёсий-ҳуқуқий шароит яратишга қаратилган ислохотлар ҳаётий мисоллар билан ифода этилган.

Шу ўринда таъкидлаш керакки, юртимизда олиб борилаятган ҳуқуқий ислохотлар, янги ва амалдаги қонун, фармон ва қарорларнинг мазмун-моҳияти билан аҳолини таништиришда, энг муҳими, ёш авлоднинг ҳуқуқий маданиятини шакллантиришда Бош прокуратура муассислигида чоп этилаётган "Нуқид" юридик газетасининг ўзига хос ўрни бор. Газетамизнинг Самарқанд вилояти бўйича муҳбири Дўстбек Сулаймонов мазкур танловнинг рағбатлантирувчи муқофотида лойиқ қўрилганлиги бунинг эътирофидир. Бундай соврин ўйлаёмизки, ҳамкасбимизни янги ижодий ютуқларга қорлайди.

Ўз муҳбиримиз

Мамлакатимизда бозор иқтисодиётининг талаб ва таклиф таъминидан келиб чиққан ҳолда бугунги тадбиркор истеъмолчиларнинг талаб-эҳтиёжларига қараб иш юритадиган, рақобатчилик муҳитини шакллантирадиган соҳа вакилига айланган улгурди. Чунки, яратилаётган шарт-шароитлар, имкониятлар бизнесни ривожлантиришга туртки бермоқда.

Нафс тузоғига илингандлар

Пировардида, улар ўзларининг моддий-иқтисодий аҳволини мустаҳкамлашдан ташқари, бошқа юртдошларимизни ҳам иш билан таъминлаб, аҳоли турмуш даражасининг ўсишига ва фаровонлигига хизмат қилмоқдалар.

Бироқ фуқароларимиз орасида қинғир йўллар билан мўмай даромад орттириш йўлида ҳеч нарсадан тап тортирмайдиганлари ҳам учраб турибди. Улар қонунларимизни бузиб, бошқаларни ҳам ортиқча гам-ташвишга қўймоқдалар. Охир-оқибат қилмишлари фош бўлиб, қонун олдида жавоб беришларига тўғри келмоқда.

СВОЖЖДЛҚК департаментининг Тошкент вилоят бошқармаси ходимлари томонидан хуфиёна иқтисодиётга қарши курашиш, уларнинг раҳнамолари ҳамда манбаларини фош этиш, истеъмол бозорига сифатсиз маҳсулотлар чиқишининг олдини олиш борасида кескин чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Ўтказилаётган тадбирлар натижасида сохта тадбиркорлик билан шуғулланиб, инсон саломатлиги учун зарарли маҳсулотларни ишлаб чиқариб, сотуви билан шуғулланаётган кимсаларнинг ноқонуний хатти-ҳаракатларига чек қўйилмоқда. Хусусан, департаментнинг Бука туман бўлими ходимлари томонидан ўтказилган теzkор тадбирда фуқаро Қ.Нуриллаев, И.Мамиров ва М.Яхёевлар ўзаро келишиб, қўлбола усулда ёғ ишлаб чиқариш билан шуғулланиб келганликлари аниқланди. Текширув давомида, хонадондан ёғ ишлаб чиқариш учун мўлжалланган ускуна, 80 литр чигитдан олинган ёғ ва бошқа қўлбола ёғ маҳсулотини ишлаб чиқаришга мўлжалланган анжомлар ашёвий далил сифатида олиб қўйилди. Худди шундай қонунбузилиши ҳолати фуқаро Р.Абдукаримовнинг хонадонидан ҳам аниқланди.

Кўпчиликнинг соғлигини хавф остида қолдириши мумкин бўлган маҳсулот ишлаб чиқариб, уларнинг сотуви билан шуғулланганлардан яна бири Бекобод туманилик Д.Хошимовдир. У ҳам уйида яширин цех ташкил этиб, ноқонуний равишда электр тармоғига уланиб, қўлбола усул-

Гулчеҳра РАЗЗОҚОВА,
СВОЖЖДЛҚК департаментининг
Тошкент вилоят бошқармаси
матбуот гуруҳи катта инспектори

да чигитдан ёғ маҳсулоти ишлаб чиқариш билан шуғулланиб келган. Унинг хонадонидан қўлбола усулда ясалган мойжувоз, 472,5 кг. чигит, 500 литр ёғ, 1429 кг. кунжара ва бошқа товар-моддий бойликлар ашёвий далил сифатида олиб қўйилди. Бекобод туман электр тармоқлари корхонаси мутахассислари берган хулосага кўра, Д.Хошимов электр энергиясидан ноқонуний фойдаланиб келганлиги натижасида туман электр тармоқлари корхонасига 34058,9 минг сўмлик зарар етказган экан.

Ёғ маҳсулотлари давлат стандартлари талабларига жавоб берадиган дастлоҳларда эмас, балки қўлбола мосламалар орқали ишлаб чиқарилган. Яна бир ташвишли томони, мосламалар унинг ертўласида ёхуд ёрдамчи хоналарда ўрнатилган. Бу қўлбола мосламаларда ишлаб чиқарилган маҳсулот санитария талабларига қанчалик мос келади?! Унинг технологиясига ёки ёғнинг истеъмолга яроқлилигига, сифатига қаролат борми? Албатта, йўқ. Устгива-устак, ёғ маҳсулотлари лаборатория текширувига топширилиб, улар истеъмолга яроқсиз, инсон саломатлигига хиддий хавф солиши мумкин, деган хулоса берилган.

Шу ўринда айтиш керакки, тадбиркорлик билан шуғулланиш яхши. Лекин ишбилармонлик ноқонуний бўлса-чи? Уни қандай, нима деб оқлаш мумкин? Шунинг учун ҳам халқимизда инсоф, диёнат билан иш юритилган жойда кут-барака, файз бўлади, деган гап бор. Аммо кўпчиликнинг ҳаётини хавф остига қўйиб топилган даромад ҳеч кимга барака келтирмаган. Ана шу оддий ҳақиқатни англаб етмаган ёхуд амалдаги қонунларимизни менсиммаган, юқоридagi каби қонунбузилиши ҳолатини содир этган кимсаларнинг қилмишлари ҳам бунга яна бир мисолдир.

Хуқуқбузарларга нисбатан жиноят иши кўзгатилиб, суд томонидан жазо чоралари белгиланди.

Товламачи «ошиқ»

Фароғат (исм-фамилиялар ўзгартирилган) вилоят марказидаги коллежда ўқийди. У ота-онаси ва ақинларининг соғиниб, ҳафта сўнггида оила аъзолари бағрига келди. Сингиллари меҳмон шарафига дастурхон безашга киришишган пайтда Фароғатнинг телефони тинимсиз жиринглади.

Улуғбек ИСАНОВ,
СВОЖЖДЛҚК департаментининг
Самарқанд вилоят бошқармаси
бўлим бошлиғи

— Қизим, телефонингга жавоб берсанг-чи, — деди Фароғатнинг онаси Муниса.

Фароғат телефони қўлига олди-да, ҳеч нарса демасдан ўчириб қўйди.

— Тинчликми қизим, нега телефонингни ўчириб қўйдинг, ким ўзи у кўнғирок қилаётган? — деди қизининг хатти-ҳаракатини кузатиб турган она.

— Бир йигит ҳоли-жонимга қўймапти, нима қилишни билмайман, — деди Фароғат хижолат тортиб.

— Танисанми у йигитни, ким ўзи у? — деди бунга жиддийроқ қизиқиб она.

— Исми Анвар, асли шу ерлик, — деди Фароғат. — Бир кунни танишиб қолганим. Танишларим орқали суратим ва телефон рақамимни олишга ҳам улгурибди.

— Йигитнинг мақсади жиддий бўлса айт. Совчи қўйсин, бунақа бўлмайди. Катта қиз бўлиб қолгансан, тушунасан-йўқ. Қолаверса, ота-онангизни ҳам олиб келмабсиз.

Хуллас, шу кунни Анвар Мунисадан рад жавобини эшитди. Орадан анча вақт ўтса ҳам Анвар телефон қилишини қўймади.

— Менга қаранг, яхшиликча қизингизни менга беринг,

телефонда Анвар билан гаплашди. Йигит ўзини сипо-тиб, маъноли гапларни гапиргандак бўлди. Фароғатда кўнгли борлигини, унга уйланишини айтди.

— Ўғлим, тўғри, ҳозир ёшсизлар, аммо ҳар нарсанинг ҳам тартиб-қоидаси бўлади, — деди Муниса босиқлик билан. — Агар ниятингиз жиддий бўлса, уйдагиларингизни юборинг, келишсин, гаплашайлик. Бунақа ишлар маслаҳат билан катталар иштирокида ҳал бўлади-да.

Эртасига Анвар Муниса билан учрашиб, ўзини таништирди. Эрта-индин албатта совчи юборишини айтиб кетди.

Бироқ Фароғатларниқига Анварнинг совчилари эмас, балки ўзи борди.

— Мен сизга тушунтириб айтганим, — деди Муниса. — Қизим ҳали ёш, шунинг учун уни турмушга узатиш ниятним йўқ. Қолаверса, ота-онангизни ҳам олиб келмабсиз.

Хуллас, шу кунни Анвар Мунисадан рад жавобини эшитди. Орадан анча вақт ўтса ҳам Анвар телефон қилишини қўймади.

— Менга қаранг, яхшиликча қизингизни менга беринг,

бўлмаса қизингизнинг суратини ҳаёсиз қизлардек интернетга чиқариб юбораман, — деди Анвар қатъий оҳангда. — Эл-юрт олдида шарманда бўласиз.

Бу гапдан кейин Муниса кўрқиб хавотирга тушиб қолди. — Мақсадингиз нима ўзи, нима истайсиз биздан?

Анвар эса учрашиш жойини айтиб, телефонини ўчирди. Эртасига улар учрашишди. — Мана қизингизнинг суратлари, — деди Анвар Фароғатнинг қайта ишланган суратларини кўрсатиб. — Сиз меннинг айтганимни қилмадингиз. Энди менга 500 доллар олиб келасиз. Бўлмаса бу суратларни бутун дунёга тарқатиб юбораман. Оқибати яхши бўлмайди.

Бу йигитдан яхшилик чиқмаслигини тушунган Муниса ариза билан ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларга мурожаат қилди. Эртаси кунни теzkор ходимлар Анварни 500 АҚШ долларини олаётган пайтда ашёвий далил билан қўлга олишди. Жиноят ишини кўриб чиққан суд Анвар Сафаровга 2 йил муддатга ахлоқ тузатиш ишлари жазосини тайинлади.

Фаолиятга қонуний тўс берилди

Турли жойларда "Юқори сифатни қадрайсизми? Нафақат сифатли, балки чиройли меبل харид қилишни истайсизми? Унда бизнинг хизматларимиз айнан сиз учун!"

Кабт рекламаларини ҳар кун учратамиз. Албатта, бу — ички бозорни рақобатбардош маҳсулотлар билан тўлаиришга интилаётган, қонуний иш юритаётган ишбилармонларнинг ташаббуси.

Лекин халқимизда бир гап бор, "Туз билан шакарни сув билан ёпсалар-да, таъми ошқора қилади". Фуқаролар Ниғматилла Юсупов (исм-фамилиялар ўзгартирилган) ва Наримон Фуломовлар ҳам ўйламай қилган ишларининг оқибати ташвиш келтиришини вақтида англаб етишмади. Улар белгиланган тартибда рўйхатдан тўлишдан бўйин товлаб, назорат қилинмайдиган даромад олиш мақсадида ишлаб чиқариш, савдо ва воситачилик фаолиятини амалга оширишди. Департаментнинг Сергеи туман бўлими ходимлари томонидан ўтказилган теzkор тадбирда яширин цехда меبل ишлаб чиқариш билан боғлиқ

Анваржон ГАФУРОВ,
СВОЖЖДЛҚК департаментининг Тошкент шаҳар
бошқармаси бўлим бошлиғи ўринбосари

ноқонуний фаолиятга барҳам берилди. Цех кўздан кеңирилганда, умумий қиймати 17 млн. сўмликдан зиёд 13 турдаги меبل ва асбоб-ускуналар борлиги аниқланди.

Олиб борилган суриштирув ҳаракатлари натижаларига кўра, ушбу фаолиятда жиноят аломатлари мавжуд бўлса-да, содир этилган қилмишнинг ижтимоий хавфлилик даражаси катта бўлмаганлиги, шу билан бирга, ҳуқуқбузарлар ишларидан чин қўнғилдан пушаймон бўлиб, келгусида қонуний фаолият олиб бориш истагида бўлганлари учун департамент томонидан уларга ҳуқуқий кўмак берилди.

Таъкидлаш жоизки, агар бу шахслар фаолиятларига аввалроқ қонуний тўс берганлариде, бозорда эртароқ ўз ўринларига эга бўлар эдилар.

Сохтакорлик фош бўлди

Ҳаммазимга маълумки, аҳолининг кам таъминланган иқтимоий қисмига муҳтож бўлган қисмини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш жойлардаги фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига юклатилган.

Икромжон ГАФУРОВ,
СВОЖЖДЛҚК департаментининг
Сардоба туман бўлими бошлиғи

Соҳадаги ишлар таҳлили айрим масъул шахсларнинг ўз зиммат мавқеидан фойдаланган ҳолда, қонунга хилоф хатти-ҳаракатлар содир этаётганини кўрсатмоқда.

Сирдарё вилоят бошқармаси Сардоба туманидаги "Мирзо Улуғбек" маҳалла фуқаролар йиғинининг фаолияти ўрганилганда, бир неча фуқаро 16 ёшга бўлган вояга етмаган болалари учун нафақа сўраб мурожаат қилмаган бўлса-да, маҳалла фуқаролар

йиғини котибаси Навбахор Нурланова (исм-фамилияси ўзгартирилган) уларнинг ҳужжатларини сохталаштириб, 2013 йил январь ойидан 2014 йил февраль ойига қадар уларга жами 4 млн. 368 минг сўм нафақа пули ёзганлиги ва ушбу маблағларни ўз эҳтиёжи учун ишлатиб юборганлиги аниқланди.

Шунингдек, маҳаллада яшовчи яна бир неча фуқаро 16 ёшга бўлган вояга етмаган болалари учун нафақа пулини белгиланган муддатда

олиб бўлган ва уларга нафақа бериш тўхтатилган. Маҳалла котибаси Н.Нурланова уларнинг беҳабарлигидан фойдаланиб, 2013 йил январь ойидан 2014 йил февраль ойига қадар 10 млн. 698 минг сўмлик бюджет маблағларини ўзлаштириш йўли билан талон-торқ қилганлиги аниқланди.

Мазкур ҳолат юзасидан қонунбузар Н.Нурлановага нисбатан жиноят иши кўзгатилиб, суд томонидан унга нисбатан тегишли жазо тайинланди.

Кечиримлилик, бағрикентлик, инсонпарварлик ҳаққимизнинг азалий қадриятларидан биридир. Билиб-билмай жиноят содир этган шахсларни тарбиялаб, оиласига ва жамиятга қайтариш, ҳаётда тўғри йўлни ҳамда ўз ўрнини топиб кетишига, ижтимоий жиҳатдан ҳимоялангани учун уларга яна бир имконият бериш мақсадида ҳар йили жамиятимиз ва давлатимиз ҳаётидаги муҳим саналар ёки байрамлар арафасида амнистия акти эълон қилинмоқда.

Кечиримлилик — олий қадрият

Зарифа МАВЛОНОВА,
Миробод туман прокурорининг катта ёрдамчиси

2014 йил 14 ноябрда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг "Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг йигирма икки йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисида"ги Қарори эълон қилинди.

Мазкур амнистия актининг 1-бандига кўра, қуйидаги маҳкумлар (қарорнинг 7-бандида кўрсатилган чеклашларни ҳисобга олган ҳолда): аёллар, жиноят содир этган вақтда 18 ёшга тўлмаган шахслар, 60 ёшдан ошган эркеклар, чет давлатлар фуқаролари, I ва II гуруҳ ногиронлари, шунингдек, ушбу қарор кучга киргунга қадар бир йилдан ошмаган муддат ичида қонунда белгиланган тартибда жазони ўташга тўққиллик қиладиган оғир касалликларга чалинган, деб топилган шахслар жазодан озод этилади.

Амнистия акти инсон ва унинг ҳуқуқ ҳамда эркинликлари олий қадрият эканлигини кўрсатувчи муҳим ҳужжат ҳисобланади. Юртбошимиз оғир бораётган инсонпарварлик сиёсатининг муҳим жиҳатларидан бири билиб-билмай содир этган жинояти учун озодликдан маҳрум қилинган шахсларни жазони ижро этиш муассасаларида узок ушлаб турмасдан ёки озодликдан маҳрум этиш жазоси тайинламасдан ҳам қўзланган мақсадга эришиш мумкин эканлигини намоён этишдир.

Прокуратура органлари томонидан мазкур норматив-ҳуқуқий ҳужжатнинг аниқ ва бир хилда ижро этилиши устидан назоратни таъминлаш борасида муайян ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, жазодан озод қилинган шахсларнинг ижтимоий мослашуви ва реабилитацияси, уларнинг соғлиги, моддий таъминоти, қолаверса, иш билан таъминлаш масалаларига ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Озодликка чиққан шахсларнинг иш билан таъминлангани уларнинг тўла-тўқис ижтимоий мослашиши, қайта жиноят содир этмаслигига жиҳдий таъбир этувчи омиллардан ҳисобланади. Шу боис бу масалага алоҳида эътибор қаратилиб, уларни ишга жойлаштириш масаласи ҳал этилмоқда.

Вояга етмаганларни ота-оналар, ҳомиёлик ва васийлик органлари назоратига топширишда ҳамда тегишли таълим муассасаларида ўқишни давом эттиришларида кўмак берилмоқда. Қарорнинг 5-бандига асосан, ушбу Қарорнинг 1 ва 2-бандларида қайд этилган шахслар томонидан содир этилган жиноятлар тўғрисидаги барча ишлар тугатилади. Мисол учун, 2014 йил 17 ноябрь куни жиноят ишлари бўйича Миробод тумани судида судланувчи — П.Ф.Боровский номидаги тиббиёт коллежи 1-босқич талабаси Аббосхон Баходиров ЖКНинг 277-моддасининг 1-қисмида назарда тутилган жинояти содир этганликда айбланган. Унга нисбатан "шахсий кафиллик" тарзидаги эҳтиёт чораси қўлланилган.

Суд судланувчи А.Баходировнинг муқаддам судланмаганини, ижтимоий ҳавфи катта бўлмаган жиноят содир этганини, вояга етмаганини, у томонидан содир этилган қонунбузарлик амнистия акти эълон қилинганга қадар содир этилганини, унинг шахси мазкур Қарорнинг 1-банди "б" қисми банди таъсири доирасига туганиши ҳисобга олиб, унга нисбатан жиноят ишини ушбу Қарорнинг 5-бандига асосан тугатиши лозим топди.

Фаолиятимизнинг устувор вазифаси

Мамлакатимизда амалга оширилаётган ислохотлар жамиятимизда демократиянинг ривожланишида, ҳуқуқий тарғиботнинг мустақамланишида, ҳар бир шахс ўзининг ҳуқуқ ва эркинликларини тўғри англаши ва улардан самарали фойдаланишида ўз ифодасини топтоқда. Хусусан, тадбиркорликни ривожлантириш жараёнида бу ижобий ўзгаришлар яққол кўзга ташланмоқда.

Утган йилги фаолиятимизга назар ташлар эканмиз, эришилган натижалар муайян ижобий хулосалар чиқаришимизга асос бўла олади. Айниқса, тадбиркорликни ривожлантириш соҳасидаги ишлар самарали бўлди. Аҳоли ўртасида қонуналарга ҳурмат руҳининг қарор топиши, қонунчилик тарғиботи ва профилактика ишларининг кучайтирилиши, тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқий ҳимоясини таъминлаш борасида амалга оширилаётган ишларга ошқоралик берилиши бесамар кетмади. Уларга ҳуқуқларини тушутириш, қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, ноқонуний фаолият юритаётган шахсларни тадбиркорлик субъектлари сифатида давлат рўйхатидан ўтказиш, фаолиятини тўхтатган тадбиркорларга амалий ёрдам кўрсатиш натижасида жами 377 та хўжалик юритувчи субъект рўйхатдан ўтказилиб, 462 та янги иш ўринлари яратилди. 8 нафар тадбиркорга 117,2 млн. сўмлик кредит ажратилишида амалий ёрдам кўрсатилди.

Жумладан, департаментнинг Денов туман бўлими томонидан яқка тартибдаги тадбиркор Дилафруз Холбоевнинг ўзига хизмат кўрсатувчи банкдан кредит маблағини ўз вақтида ололмаётганлиги юзасидан ёзган мурожаати кўриб чиқилиб, тадбиркорга уч йил муддатга фаолиятини ривожлантириш учун 10 млн. сўм миқдоридида кредит маблағи ажратилиши таъминланди.

Тадбиркорлик субъектларини ташкил этиш, фаолият кўрсатиши, тугатилиши билан боғлиқ ҳар бир босқичда тегишли мутасаддиларнинг турли суиистеъмолчиликларига ҳамда коррупция ҳолатларига қарши курашиш, айниқса, тадбиркорларнинг ҳуқуқларини поймол қилаётган мансабдорларнинг порахўрлик жиноятларини аниқлашга қаратилган тадбирлар натижасида 21 та жиноят иши кўзга тилиди. Жумладан, "Мусаев Муҳаммад Амин" хусусий корхонаси раҳбари М.Мусаевнинг аризасига асосан департаментнинг Денов туман бўлими ходимлари томонидан ўтказилган тезкор тадбирда ҳудуддаги хизмат кўрсатувчи банклардан бирининг бошқарувчиси Б.Сафарқулов ва унинг собиқ ўринбосари Ш.Равашовлар корхонага 60 млн. сўм кредит ажратиш эвазига 6,5 млн. сўм пулни пора тарихисидида олишгани, бу пуллардан 1,5 млн. сўмининг банк ҳисобчаси Х.Қобиловага топшириқ бериб, касса кирим ордери орқали кредит фоизини сўндиришга ўтказиб беришгани

аниқланди. Ушбу ҳолат бўйича Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг тегишли моддалари билан жиноят иши кўзга тилиб, суд томонидан жазо муқаррарлиги таъминланди.

Бошқарма томонидан иқтисодий, солиқ ва валютага оид жиноятлар ҳамда жиноий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш борасида 232 та жиноят иши ва 30 та маъмурий иш кўзга тилиб, ҳуқуқбузарлардан 1,1 млрд. сўмлик товарлар олиб кўйилди.

Солиқ ва бошқа тўловларни тўлашдан бўйин товлаш ҳолатларини аниқлаш борасида ўтказилган тадбирлар натижасида 25 та жиноят иши кўзга тилиди. Жумладан, департаментнинг вилоят бошқармаси томонидан "Термиз янги аср транс сервис" масъулияти чекланган жамияти фаолияти ўрганилганда, жамият директорининг молия-иқтисод бўйича ўринбосари Б.Нурматов ва бошқа мансабдор шахслар томонидан содир этилган қилмишлар фош этилди. Чунончи, 2013-2014 йилларда аҳолига транспорт хизмати кўрсатишдан тушган 521,7 млн. сўм нақд пуллар қабул қилиб олинди, шундан 437,9 млн. сўми уюшма хазинасига кирим қилинмасдан, яшириб келинган. Натижада 171,2 млн. сўмлик солиқ ва бошқа мажбурий тўловлар тўланмаган. Айбдорларга нисбатан Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг тегишли моддалари билан жиноят иши кўзга тилиб, суд томонидан жазо муқаррарлиги таъминланди.

Кейинги йилларда айрим шахслар яширин равишда махсуллотлар ишлаб чиқариш ва уларни муомалага киритишга уринаётганликлари сир эмас. Бундай ҳолатларга барҳам бериш мақсадида ўтказилган тадбирлар натижасида 35 та ҳолатда юридик ва жисмоний шахслар томонидан ҳўчилларда ҳамда бошқа ёрдамчи хўжаликларда ноқонуний тарзда фаолият кўрсатаётган яширин цехлар аниқланди. Яширин цехларнинг 29 таси ёғ, 3 таси спиртли ичимликлар ишлаб чиқаришга мослаштирилган бўлиб, уларнинг фаолиятига чек қўйилди. Жумладан, департаментнинг Шўрчи туман бўлими ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ҳамкорлигида "Оққамар" маҳалласида ўтказилган тадбирда фуқаро Б.Шайдулов уйининг ёрдамчи хўжалигида электр энергиясини қўлбола усулда ясалган мойжувоз ускунаси ёрдамида чигитдан ёғ ва кунжара ишлаб чиқариш билан шуғулланиб келаётганлиги фош этилди. Ушбу ҳолат юзасидан жиноят иши кўзга тилиб, у суд томонидан тегишли

Акмал АБДИЕВ,
СВОЖЖДЛҚК департаментининг
Сурхондарё вилоят бошқармаси
бошлиғи

жазога тортилди.

Пул маблағларининг банкдан ташқари муомаласини янада қисқартириш борасида олиб борилган тезкор тадбирлар бу йўналишда ҳам қонунбузарлик ҳолатлари мавжудлигини кўрсатди. Ўтказилган тадбирлар самарасида 24,5 млрд. сўм ноқонуний нақд пул айланмаси аниқланиб, 54 та жиноят иши кўзга тилиб ва айбдорларга нисбатан 346,2 млн. сўм миқдоридида молиявий жарималар қўлланилди.

Чунончи, департаментнинг Денов туман бўлими ходимлари томонидан ЯТТ "Назаров Рустам Игамкул ўғли"нинг фаолияти ўрганилганда, тадбиркор "Пайнет" хизмати кўрсатиш фаолияти билан шуғулланиб, аҳолидан тушган 53,4 млн. сўм нақд пулни НКМдан ўтказмай, банк муассасасига ҳам топширмагани, боз устига, фуқароларнинг пластик карточкаларига пул маблағларини нақдлаштириб, жуда кўп миқдордаги савдо ва хизмат кўрсатиш қоидаларини бузганлиги аниқланди. Суд ҳукми билан ҳуқуқбузарга қонун доирасида жазо тайинланди.

Айрим тижорат банкларида эса миқозларнинг ҳисоб рақамидаги пул маблағларини талон-торож қилиш ва бошқа қонунбузулишларига шарт-шароит яратиб бериш ҳолатларига ҳам дуч келинди. Департаментнинг Шеробод туман бўлими томонидан мазкур ҳудуддаги банкнинг фаолияти ўрганилганда, унинг бошқарувчиси Ш.Рўзиқулов мансаб мавқеини суиистеъмол қилиб, 2012-2013 йилларда сохта ҳужжатлар асосида банк миқозини бўлган 18 та хўжалик юритувчи субъект раҳбарларига хабар бермаган ҳолда 1,4 млрд. сўмлик тижорат кредитларини расмийлаштириб олганлиги ҳамда 2013 йилда фаолияти тугатилган 14 та фермер хўжалигига 415,4 млн. сўмлик имтиёзли кредитлар ажратиб, жами 1,8 млрд. сўмлик маблағларини талон-торож қилганлиги маълум бўлди. Ушбу ҳолат юзасидан жиноят иши кўзга тилиб, суд ҳукми асосида айбдорга нисбатан жазо муқаррарлиги таъминланди.

Валютага оид жиноятларга қарши курашишни таъминлаш борасида олиб борилган тезкор тадбирларда 21 та ҳолатда қонунбузарликлар аниқланиб, 9 та жиноят иши ва 12 та маъмурий иш кўзга тилиб ҳамда ҳуқуқбузарлардан 72356 АҚШ доллари, 277560 Россия рубли, 85,1 млн. Ўзбекистон сўми ашёвий далил сифатида олиб кўйилди. Департаментнинг Шўрчи туман бўлими ходимлари томонидан ўтказилган тадбирда мунтазам валюта савдоси билан қонунга ҳилоф равишда шуғулланувчи фуқаролар У.Менгнароров ва А.Сатторовлар тадбирга жалб қилинган фуқарога 5000 АҚШ доллари 15,2 млн. сўмга сотган вақтда ушланди ва улар қилмишларига яраша тегишли жазога тортилди.

Бир сўз билан айтганда, амалга оширилаётган ишларимиздан қўзланган мақсад қонун устуворлигини таъминлаш, инсон қадр-қиматини юксалтириш ва фуқароларимиз онгида қонунларга ҳурмат тўғриси сингдиришдан иборатдир.

Ғараз ниятли меҳмонлар

Умид бувисига эргашиб, қариндоши Олимниқига борди. Олим ота-онасидан эрта айрилган, акаси бор эди, холос. Меҳнаткаш, самимий бу йигитни Умиднинг бувиси жуда алқарди.

— Холажон, тўйимга энди ўзингиз бош бўласиз. Уч-тўрт танга йигиб қўйганим бор. Акам ҳам қараб турмайман, деяпти.

— Узим ўргилай, жоним болам. Ўлгунимча хизматингданман.

— Ундай деманг, мен сизнинг хизматингизда бўлай.

— Ҳа, аканг хабарлашиб турибдимми?

— Шукр. Бироз ишлай, сен холам билан маслаҳатлашиб, тўйни бошлайвер, шунга қараб янган билан бораман, деди.

— Боши омон бўлсин. Ишқилиб Россиянинг совуқларида соғлигини олдириб қўйма-сиз бўлгани, янган, жиянларинг ҳам яхши эканими?

— Ҳа, яхши...

Умиднинг бир четда хаёлга берилганини кўрган Олим унинг бу сукутидан таажубланди.

— Ҳа, братишкани... — ҳазиломуз гап қотди унга.

— Тўйни тезлаштириб, тўйни, — деди Умид ҳам шу оҳангда. Аммо унинг нияти бузилганди: "Аравакш бир тўйнинг пулини йўқан бўлса, демак ачагина маблағи бор. Ёлғиз яшайди-ку, ўғирлик қилиш учун имконият бор".

Бувиси билан уйга қайтаётди, йўл бўйи шу фикр унинг миёсидан чарх ураверди. Йўловчи машинада таниши Алишерни учратиб қолди. Аслида-ку, сал олдинроқ Алишер унга кўнғирок қилиб, Навоийдан қайтаётгани, ишдан бўшагани, иш топмаса бўлмаслигини айтиб, нолиганди. Умид Алишерни ўзига шерик қилишни ўйлади.

— Ошхонадаги ишинг яхши эди, чоғи?

— Ҳе-е. Ҳўжайинни хотини мингирлайвериб, жонга теғди. Акаси олиб ҳозир пул зарур.

— Қариндошимиз Олимниқидан келялман. Бир ўзи яшайди. Бозорда аравакшлик қилади. Акаси оиласи билан Россияда, унга пул жўнайтиб туради, ўзининг ҳам топиши ёмон эмас экан. Уйланмоқчи, бинойи пул йиғибди. Ўғирликка кирсак, қуруқ чикмаймиз.

Танишганларига бир йил бўлмаган, ўзидан тўрт ёш кичик, ҳали ўн саккизга ҳам кирмаган қўшни қишлоқлик Умиднинг чақонлиги, кескирлиги Алишерга ёқарди. Қолаверса, шум ниятдаги ўзаро гаплари ҳам бир ердан чиқарди.

Шу кунги кечки пайт икковлон Фиждувон туманида — мўлжалдаги хонадон атрофида ўрлашқили. Аммо Олимнинг уйда эканлигини билиб, ортга қайтишди. Орадан бир ҳафта ўтиб, яна пайдо бўлишди. Дарвоза кулф эди, аммо ичкаридан баҳайбат итнинг акилагагани эшитилди. Итдан

кўрқиб, ортларига қайтишди. Бу ҳол икки-уч бор такрорлангач, Алишер жиғибйрон бўла бошлади.

— Кел-кет қилиб юрамизми?! Чўнтакдаги бор пуллар ҳам тугаб бўлди. Олимни уриб, ўлдириб бўлсам тезроқ ишни битказайлик.

5 апрель кун соат 10:00 ларда Олимнинг уйи олдига келган Умид билан Алишер кулфни тортиб кўришди. Боз устига сезгандек, ит тинмай дарвозага ташланиб, акиларди. Умид Олимга кўнғирок қилди.

— Уйингизнинг олдидаман. Сизда ишим бор эди.

— Ҳозир бораман, ўша ерда кутиб тур.

Олим "меҳмон"ларини кўп куттирмади.

— Кўшни қишлоқда биттаси билан уришдик. Милиция бизни излаб юрибди. Бир кеча сизниқидан турайлик, — деди Умид.

Олим қаршилиқ кўрсатмади. Уларни ичкарига олиб кириб, дастурхон эди. DVDни токка улаб, диск кўйиб берди. Умид режалаштиришгандек Олимга ташланмоқчи бўлиб, икки-уч бор хезланди. Бироқ Алишернинг "ҳали эмас" ишорасидан кейин асабийлашганча ўрнига ўтирди.

Олим меҳмонларни зериктирмаслик учун улар билан сўхбатлашиб ўтирар экан, тўсатдан Умид туширган муштан гангб қолди. Нима бўлганини англамай, яна мушт, қорнидан тепки еди. Оғриқдан гужанак бўлиб, ерга йиқилганида, Алишер унга ташланди. Устига чиқиб олиб, томоғидан кўлға бошлади. Олим ҳам бўш бўлса, унинг кўлларини бўшатишга уринарди. Умид бўлса кўйнидан пичок олиб, Олимнинг қорнига, кўксига санчиб олди. Олим зум ўтмай қонга беланганча, хона ўртасида жон берди. Босқинчилар ўзлари билан олиб келган резина кўлқопларини кийиб, изларни йўқотиш пайига тушди. Ҳамма жойни артиб, йиғиштириб бўлгач, пул излай бошлашди. Кўшни хонанинг эшиги кулф эди. Умид қаер-

дандир бир шода калит топиб, хона кулфига солди, аммо очолмади. Шундан кейин дераза орқали хонага киришди. Ичкаридаги сейфга ҳам бирорта калит тўғри келмади. Бошқа хоналарни титиб, 150 минг сўм пул топишди. Олимнинг чўнтагидаги иккита телефони ҳам олиб, чиқиб кетишди. Йўл-йўлакай телефоннинг сим карталарини синдириб, аппаратларни ҳам ташлаб юборишди.

— Энди нима қиламиз, ҳар ким уйиғами? — сўради Алишер.

— Намозшомда кўришамиз.

Уйига кириб келган Умид бетоқат эди. Бироз ўтириб, яна кўчага чиқди. Алишер билан кўнғироклашиб, учрашди. Олим яшайдиган кўча бошига келиб, воқеадан биров хабар толган ёки йўқлигини билмоқчи бўлдилар. Ҳаммаёв жим-жит. Бир ишшадан пиволган йигитлар икки томонга кетишди. Умид шу кеча ўртоғи Жамшид билан "ҳасратлашди".

Эртасига Алишерга кўнғирок қилган Умид Фиждувон буюм бозорига бирга боришни таклиф қилди. Бозордан ўзига кийим-кечак олди. Сўнг яна Олимнинг кўчасига келишди. Олимнинг ҳовлиси атрофида ҳеч ким кўринмасди. Кечки пайт балгарка олиб келиб, сейфни очишга киришни режалаштиришди. Аммо бу режалари амалга ошмади. Чунки, кечга бориб Олимнинг ўлдириб кетилгани ҳақидаги хабар тарқалиб бўлганди.

Қотиллар қочишга тушишди. Умид Зухридин исмли ўртоғининг Бухоро шаҳридаги вақтинча яшайдиган уйига келиб, ундан йўлқирага пул олиб, узокроққа кетмоқчи эдилар. Қорақул томонга йўл олишди. Алишернинг уйдагилар бир нимани сезгандек, шу кунги қайта-қайта унга кўнғирок қилиб, қаерда эканлигини суриштиравергач, Алишер уйига қайтмаса бўлмаслигини айтди.

— Агар қайтсанг, аниқ қамашади.

Холик ЧЎЛИЕВ,
Бухоро вилоят прокуратураси бўлим бошлиғи

Умиднинг бу гапидан баттар ваҳимага тушган Алишер йиғлаб юборди. Умид шу ерда ҳам "мардлик" қилмоқчи бўлди.

— Майли, борақол. Ҳаммасини бир ўзим қилдим, деб бўйимга оламан. Фақат сизнинг чикарма.

Улар ярим йўлда йўловчи машинадан тушиб қолиб, ортга қайтишди.

Алишернинг акаси уни излаб топгач, қилмишларини тан олиб, ички ишлар идорасига боришга ундади. Умид бу пайтда Фиждувонга кетадиган таксилардан бирда ўтирарди. Алишернинг акаси уни ҳам топиб келди. Бироқ Умид у билан милицияга боришни истамди.

— Кетаверинглар, ўзим бораман.

Жиноятнинг бу тарзда тез очилишини ўйламаган Умид иккорлик билдириб, ИИБга боришдан ўзга чораси йўқлигини англади. Қишлоқ фуқаролар йиғинига бориб, участка профилактика инспекторига "ёрилмоқчи" бўлди. Уни тополмади. Кўп ўтмай инспектор Алишернинг акаси билан келди.

Олимнинг келажакдан умидлари катта эди. Меҳнат қилиб чарчамайдиган, бировлардан хизматини аямайдиган, кенгфелъ Олимнинг ҳали яшашига ҳаққи бор эди.

Жиноят ишлари бўйича Бухоро вилоят суди Олим Эргашевнинг қотиллари — Умиджон Нозимовга 15 йил, Алишер Шариповга 18 йил-у 6 ой муддатга озоликдан марҳум қилиш жазосини тайинлади.

Содир қилинган жиноят ҳақида бида туриб уйдан жой ва қочиб учун пул берган, ҳуқуқ-тартибот органларига жиноят ҳақида хабар қилмай, уларни яширгани учун Зухридин Туробов, шунингдек, ИИБга ёлгон кўрсатма бергани учун Жамшид Ақобировлар ҳам тегиш жазога тортилдилар.

Ҳаётда ҳалол меҳнати билан турмуш фаровонлигига эришадиган инсонлар кўлаб топилмади. Улар ҳар ишга виждон амри билан ёндашдилар ва бирни берсангиз ўннга, ўрни мингга айлантириб, омиқорлик билан иш юртадилар. Халқимиз бундай инсонларни чинакам талбиркорлар сифатида ҳурматини жойига қўяди. Лекин шундай талбирсиз одамлар ҳам борки, ўз манфаати йўлида ҳеч нарсадан тап тортмайди, оёғининг остидан нарини кўрмайди, борини ҳам кўкка соғуриб, хайрли ишларни касогага учратади. Бу каби уқувсиз кишилар охир-оқибат хатарларининг "мева"сини татиб кўришга мажбур бўлишади.

Жизза вилояти Қорақўл бирлашмасига қарашли "Қизилқум" ширкат хўжалигида қисқа муддат раҳбар бўлиб ишлаган Дилшод Рисбеков бу ҳақиқатни жуда кеч тушуниб етди. Унинг 2011-2013 йиллардаги раҳбарлик фаолияти ноқонуний йўллар билан бойлик орттиришдангина иборат бўлди. Аслида уни бу лавозимга муносиб кўришганида хўжалиқни ҳар томонлама юк-

салтиради, деб ишонч билдиришган эди. Афсуски, бунинг акси бўлиб чиқди. Уқувсиз раҳбар ҳушомадгўй, жиноятга мойил шахсларни атрофига тўплаб олиб, хўжалиққа тегишли мулкни талон-торож қилишни авжига чиқарди. Бош ҳисобчи Абдуҳамит Қосимов, икки нафар бош чўпон ва 20 нафар чўпон унинг жиноятлари шерик бўлишди. Оқибат шу бўлдики, умумий баҳоси 606 млн. 306 минг сўмлик 2919

бош майда шохли моллар баъзан нақд пулга, баъзан натура шаклида сотилиб, йўқ қилиб юборилди.

Улар содир этган жиноятларини яширишнинг турли йўлларини ўйлаб топишди. Шу мақсадда сохта юк хатлари, ишончномалар ва тўлов қайдномалари тўзилиб, хўжалиқ ҳисобхонасига кириб қилинди. Фориш туман статистика бўлими ва бошқа тегишли идораларга сохта ҳисобот ва маъ-

Талон-торож оқибати

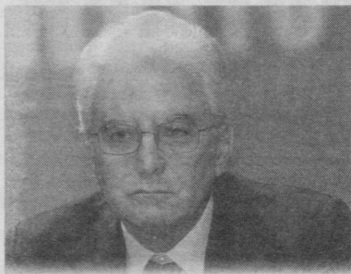
Умид КУЛИЕВ,
Жизза вилоят прокуратураси бўлим АМИБ катта терговчиси

лумотномалар тақдим этишни қанда қилишмади.

Бир жиноят иккинчисини келтириб чиқариш турган гап. Молларга қирон келтирилгач, солиқ ва мажбурий тўловлардан қарздорлик ҳам ортиб, 2013 йилнинг 1 август ҳолатига 461 миллион сўмдан ошиб кетди. Раҳбар ва бош ҳисобчи бунинг чорасини кўриш ўрнига, солиқларни тўлашдан бўйин товлаб қўя қолишди. Сотилган тери, жун, гўшт маҳсулотларидан тушган нақд пул маблағларининг 362 миллион сўмдан зиёдроғи ҳам хўжалиқ хазинасига кириб қилинмади. Аксинча, Д.Рисбеков бу пулларни турли мақсадсиз тўловларга соғуриб юборди.

Уларнинг қилмиши судда кўрилиб, жиноятга жазо муқаррарлиги таъминланди ҳамда давлат ва жамият манфаатларига етказилган зарар жавобгар шахслардан ундириб олинди.

Италиянинг янги президенти

Хориж матбуотининг хабарига кўра, Италиянинг янги президенти этиб 73 ёшли Сержио Маттарелла сайланган.

Давлат раҳбари мамлакатнинг барча соҳалари вакиллари иштирокидаги Италия парламенти йиғилишида тайинланди. Номзод сайловнинг тўртинчи босқичида энг кўп овоз тўплаб, голибликни қўлга киритди.

Маттарелла Демократик партия вакили бўлиб, у аввал мамлакат конституциявий судининг судьяси лавозимида фаолият олиб борган.

Эслатиб ўтамиз, Италияни шу вақтга қадар бошқарган давлат раҳбари Джорджо Наполитано жорий йилнинг 14 январидида соғлиги ёмонлашгани сабабли истеъфо берганди.

Мамлакат конституциясига кўра, давлат раҳбари Италия парламенти томонидан сайланади. Сайлов мамлакатнинг барча соҳалари вакиллари билан иборат палатанинг қўшма йиғилишида яширин овоз бериш йўли билан ўтказилади. Голиб йиғилганлар овозининг учдан икки қисмини қўлга киритиши лозим. Агар овоз бериш жараёнининг учала турида ҳам голиб аниқланмаса, тўртинчи турда президент овозлар миқдорига қараб аниқланади.

Раҳбарлар қасамёд қилди

Афғонистонда Вазирлар Маҳкамасининг 8 нафар янги аъзоси қасамёд қабул қилди. "Пажвон" ахборот агентлигининг хабар беришича, тантанали қасамёд қилиш маросими Қобулдаги президент саройида бўлиб ўтган.

Агентлик маълумотларига кўра, Афғонистон президенти Ашраф Ғани Аҳмадзой мамлакатнинг саккиз муҳим вазирликларига тайинланган янги раҳбарларнинг қасамёдини қабул қилди. Улар орасининг қасамёдини қабул қилди. Улар орасининг қасамёдини қабул қилди. Улар орасининг қасамёдини қабул қилди.

да мамлакат Ташқи ишлар вазири Салоҳиддин Раббоний, Ички ишлар вазири Нурулҳақ Улуғий ва Молия вазири Ақлил Ҳакимий ҳамда Миллий хавфсизлик дирекцияси раҳбари Раҳматулла Набил ҳам бор.

Бу янги вазирлар президент таклиф этган 25 номзод ичидан Қонунчилик йиғини қўйи палатасида (Волеси жирға) тасдиқланган. Январ ойининг ўрталарида Аҳмадзой вазириликлар ва бошқармаларга раҳбарлик лавозимларига 13 номзодни, бош вазири Абдуллоҳ Абдуллоҳ эса қолган 12 номзодни тасдиқлаган эди. Бироқ депутатлар таклиф этилган ҳукумат тарихини номзодлардан базилари иккита давлат фуқаролигига эгаллиги ва етарлича малакага эга бўлмаганликлари сабабли маъқулмаган эди.

Кутубхонада ёнғин

Москвадаги Ижтимоий фанлар бўйича илмий ахборот институти (ИНИОН) Фундаментал кутубхонасида рўй берган ёнғин ўчирилди. Хабарларга кўра, ёнғинни ўчирish учун 27 соатдан кўпроқ вақт керак бўлди.

Кутубхона биносидидаги ёнғин 2 минг квадрат метр майдонни қамраб олди, 1 минг квадрат метр жойда том қисми кулаган.

Россия Фанлар академияси мутахассисларининг ҳисоб-китобларига кўра, ёнғин натижасида 1,5 миллиондан ортиқ китоб зарар кўрган. Бу кутубхона китоб фонднинг 15 фоизини ташкил этади.

Дастлабки таҳминларга кўра, ёнғин электр қурималардаги қисқа туташув натижасида юз берган.

Ўн дақиқалик авиарейс

Австриянинг "FlyNiki" авиакомпанияси Венадан Братиславагача бўлган ўн дақиқалик янги парвоз йўналишини йўлга қўйиш арафасида, деяр хабар бермоқда оммавий ахборот воситалари.

Мазкур йўналиш бўйича илк парвоз жорий йилнинг 2 апрелига мўлжалланган. Чипта нархи 29 евро бўлиб, уни компаниянинг интернетдаги сайтдан харид қилиш мумкин. Парвоз амалга ошириладиган Австрия ва Словакия давлатлари оралиғидаги масофа 80 км.ни ташкил этади.

Дунёдаги энг қисқа авиарейс Буюк Британиянинг шимолидаги Вестрей ва Папа Вестрей ороллари оралиғидаги рейс бўлиб, парвоз икки дақиқани ташкил этади.

Уч ёшли бола отасига ўқ узди

Хориж оммавий ахборот воситаларининг хабарларига кўра, АҚШда ёш бола иштирокида яна бир қўнғилсиз ҳодиса содир бўлди. Нью-Мексико штатининг Альбукерк шаҳрида яшовчи уч яшар бола онасининг сумкасида уяли алоқа телефонини излаб, тўппонча топиб олган ва ушбу қурол билан ўз ота-онасини отиб қўйган.

Маҳаллий полициянинг таъкидлашича, болакай ота-онасининг ётоқхонасидан тўппончани олиб, отасига қарата отган. Ўқ отасининг сонидан тешиб чиқиб, деворга теккан ва қайтиб саккиз ойлик ҳомиласи бўлган онасининг қўлига жиддий зиён етказган. Жабрланганлар маҳаллий шифохонага етказилган. Тўппонча воқеа содир бўлган хонадан топилган. Хабар берилишича, "Болалар, ёшлар ва оила масалалари бўйича шаҳар департаменти" бу "қичик мерган" ва унинг икки ёшли синглисини 48 соат давомида ўз қарамоғига олган.

Альбукерк полицияси вакили Саймон Дробиннинг хабар беришича, бу воқеа болга тўппончани топиб, ундан ўқ узишга йўл берган ота-онасининг бепарволиги туфайли содир бўлган.

Туркия ва Озарбайжон ташқи ишлар вазириликлари Туркманистонни Трансанадўли газ қувири ўтказиш бўйича лойиҳа (TANAP)да иштирок этишга таклиф қилган. Бу ҳақда турк нашрлари мамлакат ташқи ишлар вазири Мавлуд Човушоғлу асосли хабар беришди.

Таклифда табиий газ масаласи

Хабар қилинишича, турк ва озар дипломатлари Ашхободга ташриф буюришган ҳамда туркманистонлик ҳамкасблари билан уч томонлама ҳамкорлик қилиш бўйича музокара ўтказишган. Бу турк ва озарларнинг Туркманистонга шу масала бўйича иккинчи марта муружаат қилиши бўлган, дея хабар беришмоқда турк оммавий ахборот воситалари.

Маълумотларга кўра, ушбу лойиҳага кўра, Озарбайжон вазири Туркия, Греция ва Албания орқали Италияга етказиб берилиши кўзда тутилган. Режага кўра, бу газ қувири ўтказиш ишлари жорий йилда бошланиб, 2018 йилга қадар тугалланади. Туркманистоннинг бу лойиҳада қандай вазифани бажаришига эса аниқлик киритилмаган.

Ажинлардан қочган аёл

Британиялик Тесс Кристиан юзига ажинлар тушишидан сақланиш мақсадида 40 йил умрини табассумсиз ўтказган. Гап шундаки, Тесс 10 ёшидан бошлаб онгли равишда юз ҳаракатлари (мимикалари)ни чеклаб борган. 50 ёшлик Кристианнинг сўзларига кўра, тери қариши профилактикасининг мазкур усули итга орқали терига тўлдиришлар юбориш (Ботокс) усулидан бир мунча табиий ҳисобланади. Аёл 40 йил ичида бирор марта ҳам қондасини бузмаганини, ҳатто қизи туғилганда ҳам қулмаганини алоҳида таъкидлаб ўтган.

Доимо ёш кўриниш тарафдори бўлган бу аёл "қаришга қарши" дастурининг натижаларини илк марта 40 ёшида сезган, яъни аёлнинг юз териси тенгдошларникига нисбатан анча текис ва ёш кўринишга эга бўлган.

Кристианнинг табассумсиз юришига суюклисининг ҳеч қандай эътирози йўқ, бироқ бу унинг атрофидаги дўстларига хуш келмай, уни Моно Лиза деб чақирининг ташдир бир маромдаги юзи зиёфат кечаларида меҳмонларнинг кайфиятига салбий таъсир кўрсатиб, уларнинг хижолат бўлишига сабаб бўлмоқда.

Психологларнинг фикрига кўра, табассум, кулгу инсоннинг руҳий саломатлигини меъёрда сақлашда алоҳида аҳамиятга эга. Ўрни инсон кулганда ёки табассум қилганда юздаги мушакларнинг ҳаракатлари натижасида организмда эндорфин (яъни бахт гормони) ишлаб чиқарилар экан.

Гўзаллик танловидаги жанг

Бразилиядаги "Miss Amazonas" гўзаллик танлови иштирокчиси Шейсаане Хаялла тақдирот якунидан сўнг мусобақа голиби Кэрл Толедонинг бошдан голиблик тожини куч ишлатиш йўли билан тортиб олади. Хаялла бу қилмишини ноҳақликка қарши кураш деб изоҳлади. Унинг фикрича, Толедо "ғалабани сотиб олган".

Ушбу воқеа атрофдаги томошабинлар томонидан видео тасвирга олинган бўлиб, унда аввалга Хаялла рақибининг ғалабасидан шодланиб уни табриклагани, аммо бир неча сониядан сўнг тожни олиб қўйишга интилганини кўриш мумкин.

Интернет хабарлари асосида тайёрланди

ЎРМАТЛИ ЮРТДОШЛАР! «Асака» банк

2015 йилнинг «Кексаларни эъзозлаш йили» деб эълон қилинганлиги муносабати билан қуйидаги миллий валютадаги муддатли янги омонат турини таклиф этади:

«ҚАДРИЯТ»

Ушбу омонатга ҳисобланган фоизлар ҳар ойда ёки омонат муддати тугагандан сўнг берилади.

Шу билан биргаликда, «Асака» банк миллий ва хорижий валюталардаги қулай шартларда 90 дан ортиқ омонат турларини таклиф этади.

Омонатларни банкнинг барча филиалларида расмийлаштириш мумкин.
Мурожаат учун телефонлар: 120-39-81, 120-39-60, 120-39-63.

Филиаллар	Код	Телефон	Филиаллар	Код	Телефон
Тошкент шаҳар филиали	371	120-83-13	Наманган вилоят филиали	369	226-94-75
Автотранспорт филиали	371	120-39-95	Навоий вилоят филиали	436	223-54-32
Шайхонтохур филиали	371	140-39-36	Зарафшон филиали	436	573-18-78
Юнусобод филиали	371	221-80-67	Бухоро вилоят филиали	365	223-71-94
Сирғали филиали	371	258-67-49	Бухоро шаҳар филиали	365	770-11-27
Тошкент вилоят филиали	371	120-84-13	Самарқанд вилоят филиали	366	231-08-86
Андижон вилоят филиали	374	224-40-96	Афросиёб филиали	366	221-77-56
Асака филиали	374	233-13-69	Қашқадарё вилоят филиали	375	221-12-93
Фарҳод филиали	374	226-97-53	Сурхондарё вилоят филиали	376	770-82-12
Фарғона вилоят филиали	373	224-70-83	Қорақалпоғистон филиали	361	770-60-59
Марғилон филиали	373	237-12-37	Хоразм вилоят филиали	362	226-97-78
Олтиариқ филиали	373	432-10-11	Сирдарё вилоят филиали	367	225-44-03
Кўкон филиали	373	552-61-04	Жиззах вилоят филиали	372	226-43-11

Барча омонатларингиз Фуқароларнинг банклардаги омонатларини кафолатлаш фонди томонидан кафолатланади.

Сизнинг омонатларингиз:

- солиқлар ва мажбурий тўловлардан озод;
- маълумотлари сир сақланиши тўлиқ кафолатланади;
- эгаллик ва тасарруф ҳуқуқи ўз ихтиёрингизда;
- миқдори чекланмаган.

“Асака” банк сармоянгиз сақланиши ва кўпайишини кафолатлайди.

Хизматлар лицензияланган

“EFFECT REAL GROUP” масъулияти чекланган жамияти

барча тадбиркорлик субъектларини, шу жумладан, кичик бизнес вакиллари ҳамда хусусий тадбиркорларни очiq танлов савдоларига таклиф этади.

Савдога Ўзбекистон Республикаси Вазиirlар Маҳкамасининг 25.05.2011 йилдаги 147-сонли қарори ҳамда Фарғона шаҳар ҳокимиятининг 22.01.2015 йилдаги 192-01-22-сонли ва 31.01.2015 йилдаги 254-01-22-сонли хатларига асосан тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш учун юридик ва жисмоний шахсларга қуйидаги ер участкаларининг доимий фойдаланиш ҳуқуқи кўйилмоқда.

1. А.Қодирий кўчаси 56-сонли кўп қаватли турар жой биноси ёнида автомобилларга техник хизмат кўрсатиш ва ювиш шохобчаси қуриш учун 276,0 кв.м. ер майдони. Ер участкасига бўлган ҳуқуқнинг минимал қиймати 268 931,64 сўм.

2. Матрудий (собик Пушкин) кўчаси 18 ва 26-сонли кўп қаватли турар жой бинолари олдига музқаймоқ ва салқин ичимликлар сотиш шохобчаси қуриш учун 500,0 кв.м. ер майдони. Ер участкасига бўлган ҳуқуқнинг минимал қиймати 525 000 сўм.

Мажбуриятнинг бошланғич ҳажми Фарғона шаҳар архитектура ва қурилиш бошқармаси томонидан тайёрланган шаҳарсозлик топширини асосида белгиланади. Шаҳарсозлик топширини нусхаси талабгорларга танлов ҳужжатлари билан бирга тақдим этилади.

Талабгорлардан буюртманомаларни қабул қилиш билдиришнома матбуотда эълон қилинган кундан бошланади ва 2015 йил 9 март кунини ўхшатилади.

Талабгорларнинг конвертлари Фарғона шаҳар ҳокимлиги биносинда 2015 йил 11 март кунини соат 16:00да очилади ва 2015 йил 12 март кунини соат 10:00да мазкур ҳокимлик биносинда таклифи энг яхши деб эътироф этилган талабгор фойлиб топилади.

Ер участкасига бўлган чекланган (мажбуриятлар олинган) ҳуқуқлар мавжуд эмас.

Талабгорлар танлов ҳужжатларини олиш ва ер участкасига бўлган ҳуқуқнинг бошланғич баҳосининг 10 фоиздан кам бўлмаган миқдордаги закат пулини “Танлов ташкилотчиси”нинг “Савдогарбанк” Фарғона вилоят бўлимидаги МФО-00500, СТИР:302128329, 202080000704943278001 х/р.га тўлашлари керак.

Талабгорлар буюртманома билан бирга қуйидаги ҳужжатларни икки нусхада тақдим этади:

— юридик шахслар — давлат рўйхатидан ўтказилганлик тўғрисидаги гувоҳнома нусхаси, ваколатли вақилининг шахсий тасдиқловчи

ҳужжат нусхаси ва белгиланган тартибда расмийлаштирилган ишончнома;

— жисмоний шахслар — паспорт нусхаси (якка тадбиркор сифатида фаолият юритаётган жисмоний шахсларнинг давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома нусхаси), ваколатли вақил қўлланган тақдирда шахсни тасдиқловчи ҳужжатнинг нусхаси, белгиланган тартибда расмийлаштирилган ишончнома;

— танлов ташкилотчисига закат тўланганлигини тасдиқловчи тўлов ҳужжатидан нусха;

— танлов ҳужжатлари талабгарга мувофиқ тузилиб, муҳрланган конвертларга жойлаштирилган икки нусхадаги танлов таклифлари.

Тақдим этилган ҳужжатларнинг барча арақлари талабгорнинг имзоси, агар талабгор юридик шахс бўлса, унинг муҳри ва ваколатли шахснинг имзоси билан тасдиқланган бўлиши керак.

Танлов ҳужжатларини олиш учун савдо ташкилотчисининг манзили: Фарғона шаҳар Аҳмад Фарғоний кўчаси 43-уй 24-хона. Тел: +99895 404 54 84. Веб-сайт: www.effect.uz. Лицензия 0094.

Хизматлар лицензияланган

“EFFECT REAL GROUP” МЧЖда 2015 йил 15 январда ўтказилган очiq “Аукцион” савдоси яқунлари ҳақида ХАБАРНОМА

Санаси	Объект жойлашган манзил	Объект номи	Мулкий мажмуанинг бошланғич баҳоси (сўм)	Мулкий мажмуанинг сотилиш баҳоси (сўм)
15.01.2015	Куvasой шаҳри	“Quvasoy Naslli Parranda” МЧЖ мулкий мажмуа	13 092 000 000	13 482 760 000

Тел: 95 404 54 84. Лицензия 0094

Хизматлар лицензияланган

“Effect Real Group” МЧЖ томонидан Ўзбекистон Республикаси Вазиirlар Маҳкамасининг 2010 йил 25 майдаги 147-сонли қарори асосида ер участкаларига бўлган доимий фойдаланиш ҳуқуқларининг 2015 йил 13 январда бўлиб ўтган тендер савдоси натижаси.

Фарғона шаҳар Матрудий (Пушкин) кўчаси 18 ва 26-кўп қаватли турар жой бинолари олдига 600,0 кв.м. қисмида музқаймоқ ва салқин ичимликлар сотиш шохобчаси қуриш ва ободонлантириш ҳамда 400,0 кв.м. қисмида автотураргоҳ ташкил этиш учун жами 1000,0 кв.м. ер участкаси. Ер участкасига бўлган ҳуқуқнинг минимал баҳоси 1 054 750 сўм. Сотилиш баҳоси 15 000 000 сўм.

Тел: (95) 404 54 84. Лицензия 0094
Хизматлар лицензияланган

“EFFECT REAL GROUP” МЧЖда 2014 йил 29 декабрда ўтказилган тўғридан-тўғри музокаралар ўтказиш орқали ташкиллаштирилган савдоси яқунлари ҳақида

ХАБАРНОМА

Фарғона вилояти Учкўприк тумани Учкўприк ШФЙ Учкўприк шаҳарчаси Ҳамид Олимжон кўчасида жойлашган “Консерва заводининг бир қисми” мулкий мажмуа сифатида 7 557 000 000 сўмга сотилади. 1. кв.м. ер майдонининг ўртача баҳоси 244 604 сўмга тенг.

Тел: (95) 404 54 84. Лицензия 0094
Хизматлар лицензияланган

“MULK-SARMOYA BROKERLIK UYI” АЖ Биржа савдоларига таклиф этади.

2015 йил 11 мартда “Тошкент” РФБ биржа савдоларига чиқариладиган давлат акция пакетлари рўйхати

№	Эмитент номи	Устав фондидаги улushi (%)	Савдога чиқарилаётган акциялар сони (дона)	1 дона акциянинг номинал қиймати (сўм)	1 дона акциянинг таклиф этилаётган бошланғич нархи (сўм)	Акциялар пакетининг бошланғич нархи (сўм)
1	«Қурилиш бирлашмаси» АЖ	49	199 793 646	100,0	110,0	21 977 301 060,0

Қўшимча маълумотлар учун “MULK-SARMOYA BROKERLIK UYI” АЖга мурожаат қилишингиз мумкин.
Манзили: Тошкент шаҳри, Бухоро кўчаси 10-уй. Телефонлар: 236-77-92, 232-10-45. E-mail: info@ndvakt.uz, www.gki.uz
Хизматлар лицензияланган

Касбга садоқат

38 йилдан ортиқроқ вақт мобайнида Фарғона вилоя-тида эл-юрт тинчлиги ва осойишталигини таъминлаш-дек маъсулятли ҳамда шарафли вазифага ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиб келаётган прокуратура фахрийси Миродил Фазилов кутлуғ 60 ёшни қарши олимоқда.

У қайси лавозимда ишлашдан қатъи назар ҳамيشа билимдон ва тажрибали ҳуқуқшунос, самимий инсон сифатида жамоатчилик орасида катта эътибор қозонди.

Иш фаолияти давомида Тошлоқ туман прокуратурасида иш ўрганувчи, терговчи, Қўштепа туман прокурорининг ёрдамчиси, вилоят прокуратурасида бўлим прокурори, АМИБ терговчиси, бўлим бошлигининг ўринбосари, бўлим бошлиғи, прокурор катта ёрдамчиси, Тошлоқ, Қўштепа, Бағдод ва Бувайда туман прокурори лавозимида самарали хизмат қилиб, шарафли меҳнат йўлини босиб ўтди.

Миродил Фазилов меҳнатсеварлиги, теран билими, шогирдларга бўлган ғам-

хўрлиги ва самимийлиги билан ҳамкасб-ларининг ҳурмат ва эътиборига сазовор бўлди. Камтарлиги ва фидойилиги билан ҳуқуқ-тартибот органлари ходимлари орасида ҳурмат қозонди.

Миродил Фазиловнинг узоқ йиллик фаолияти прокуратура раҳбарияти томонида муносиб баҳолашиб, бир неча маротаба рағбатлантирилди.

Ҳурматли Миродил Мўминович, таваллуд айёмингиз муборак бўлсин! Сизга сиҳат-саломатлик, оилави тотовулик, хонадонингизга тинчлик-осойишталик ва файзу барака тилаймиз!

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси жамоаси ва Фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамоатчилиги Маркази

Ди Мариянинг ўйига ҳужум қилишди

Англиянинг "Манчестер Юнайтед" клуби ярим ҳимоячиси Анхель Ди Мариянинг ўйига номалум кимсалар ҳужум қилишди.

Ушбу воқеа Англия премьер лигасининг 23-турида "МЮ"нинг "Лестер"га қарши ўтган учрашувидан сўнг бир неча соат ўтиб рўй берди, дея хабар беради Manchester Evening News.

Манбада келтирилишича, ўша пайтда футболчи уйда оиласи билан бирга бўлган. Босқинчилар катта ойна эшикни синдирганлар, аммо сингализация ишлаб кетганидан сўнг бўш қўл билан қочиб қолганлар.

Снейдер «МЮ»га ўтади

Туркиянинг "Галатасарай" клуби ярим ҳимоячиси Уесли Снейдер Англиянинг "Манчестер Юнайтед" клубига ўтишга яқин турибди. Футболчининг трансфери 15 млн. фунт стерлингга баҳоламоқда.

30 ёшли голландиялик футболчининг ўзи ҳам бу трансферга қарши эмас. У ҳамюрти Луи ван Гал билан терма жамоада ҳам бирга ишлаган.

Эслатиб ўтамиз, аввалроқ ярим ҳимоячи билан Италиянинг "Ювентус" клуби ҳам қизиққанди. Бироқ клуб ўз нишонини ўзгартириб, Дортмунднинг "Боруссия" жамоаси аъзоси Генрих Мхитарянга эътибор қаратди.

Утаётган мавсумда Снайдер Туркия чемпионати ва Чемпионлар лига-сида 23 та учрашув ўтказиб, 5 та гол ва 1 та узатмага муаллифлик қилди.

РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА * РЕКЛАМА *

Бўш пул маблағларингизни кўпайтириш мақсадида "Агробанк" қуйидаги қулай ва жозибадор бўлган омонат турларини тақлиф этади:

"Кексаларни эъзозлаш йили"га бағишлаб жорий этилган "Эхтиром" номли омонат турига маблағларингизни 10 кундан 365 кунгача бўлган давр оралиғида ўзингиз хоҳлаган муддатга қўйиб, ҳисобланган фоизларни ҳар ойда олишингиз мумкин.

"Тежамкор" номли омонат турига маблағларингизни 1 йил муддатга қўйиб, ортиқча ташвишлардан халос бўласиз. Мазкур омонат турига ҳисобланган фоизлар ҳар ойда тўғридан-тўғри коммунал тўловларни қоплашга йўналтирилади.

www.agrobank.uz

Хизматлар лицензияланган

Ўтганларнинг охирати обод бўлсин

Самарқанд вилоят прокуратураси жамоаси вилоят прокурорининг катта ёрдамчиси Рустам Исломовга қайнотаси

Ишқувват ҚҶЧҚОРОВнинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардик билдиради.

Huquq
yuridik gazeta

Muassis:
O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi

Bosh muharrir:
Jahongir Jur'atovich MAKSUMOV

Tahrir hay'ati:
Hakimboy HALIMOV
Muxtor ZOIROV
Gulnoza RAHIMOVA

Baxtiyor NAZAROV
(Bosh muharrir o'rinbosari)
Kamoliddin ASQAROV
(mas'ul kotib)

Tahririyat manzili:
Toshkent shahri, Yahyo G'ulomov ko'chasi, 66-uy.

Telefon: 233-98-40,
233-10-53,
233-64-85

E-mail:
huquq@huquq-gazeta.uz

Gazeta haftanay payshanba kuni chiqadi.
Sotuvda kelishilgan narxda

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqrig qilinmaydi va egalariга qaytarilmaydi. Muallif fikri tahririyat nuqtai nazaridan farqlanishi mumkin.

«HUQUQ» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.

□ – tijorat materiali.
Reklama materiallarining mazmuni uchun tahririyat javobgar emas.

Nashr ko'rsatkichi
231

Buyurtma S-1987. 47 805 nusxada bosildi. Gazeta tahririyat kompyuter bazasida teriladi va sahifalandi. «HUQUQ» original maketi.

Navbatchi muharrir: G'ALIMOV
Sahifalovchi: S.BABAJOV
Navbatchi: O' DENQONOV

Bosmaxonaga topshirish vaqti: 22.00.
Topshirildi: 20.00 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Gazeta O'zbekiston Respublikasi matbuot va axborot agentligida 2009-yil 12-oktabrda 0188-raqam bilan ro'yxatga olingan.

ISSN 2010-7617

9 772010 761004